

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ
ภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่
สงบในจังหวัดยะลา

โดย

สมศักดิ์

ด้านเดชา

ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณบำรุงการศึกษา ประจำปี 2553

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ชื่อเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัด
ยะลา
ผู้วิจัย สมศักดิ์ ด่านเดชา
ปีงบประมาณวิจัย 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อได้แก่ (1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารและระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา และ (3) เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2553 จำนวน 315 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) โดยการทดสอบค่าที (t -test) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีการแบบขั้นบันได (Stepwise Method)

ผลการวิจัยพบว่า

- ระดับปัจจัยการบริหารและระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูงถึงสูงทั้งรายด้านและภาพรวม

3. ตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา สามารถสมการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน} = & .393 + .199 (\text{โครงสร้างองค์การ}) \\ & + .241 (\text{เทคโนโลยี}) + .199 (\text{ภาวะผู้นำ}) + .134 \\ & (\text{การทำงานเป็นทีม}) + .127 \\ & (\text{การติดต่อสื่อสาร}) \end{aligned}$$

Research Title	Administrative Factors Effecting Internal Quality Assurance Operation of Islamic Private Schools under Unrest Situation in Yala Provinces
Researcher	Mr. Somsak Dandecha
Fiscal Year	2010

Abstract

This research had 3 objectives as the followings: 1) to study administrative factor levels and internal quality assurance operation level of Islamic Private schools under unrest situation in Yala provinces, 2) to study the relationships between the administrative factors effecting internal quality assurance operation of Islamic Private schools under unrest situation in Yala provinces, 3) to find a predictor model to be used in predicting internal quality assurance operation of Islamic Private schools under unrest situation in Yala provinces.

The sample group consisted of 315 directors and teacher officials in Islamic Private schools in Yala provinces, academic year 2010. The instrument employed in data collection was the questionnaire. Data analysis was performed by using the ready-made. Statistics applied in the analysis included percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient, significance test of correlation coefficients, stepwise multiple regression analysis

The research results indicated as the followings.

1. The administrative factor levels and internal quality assurance operation level of Islamic Private schools under unrest situation in Yala provinces were high in an overall view.

2. The relationships between the administrative factors effecting internal quality assurance operation of Islamic Private schools under unrest situation in Yala provinces was found positive, at a rather high arrive high level, either in each separate aspect or in overall view.

3. For the predictor model to be used in predicting internal quality assurance operation of Islamic Private schools in unrest situation in Yala provinces, a predictive equation for internal quality assurance operation could be constructed in raw score format as the following.

$$\begin{aligned}\text{Internal quality assurance} = & .393 + .199 (\text{organization structure}) \\ & + .241 (\text{technology}) + .199 (\text{leadership}) \\ & + .134 (\text{team work}) + .127 (\text{Communication})\end{aligned}$$

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากการให้ข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลา รวม 315 คน ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญและข้าราชการครูที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

และท้ายที่สุดขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่สนับสนุนงบประมาณในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 50,000 บาทจากงบบำรุงการศึกษา ปีงบประมาณ 2553

สมศักดิ์ ด้านเดชา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(ก)
Abstract.....	(ข)
กิตติกรรมประกาศ.....	(ค)
สารบัญ.....	(ง)
สารบัญตาราง.....	(ฉ)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	5
ขอบเขตการศึกษา.....	6
1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	6
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	6

	3. ขอบเขตด้านตัวแปร.....	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	ปัจจัยการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา.....	10
	1. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา.....	10
	2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา.....	11
	3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา.....	12
	การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน.....	19
	1. ภาวะผู้นำ.....	20
	2. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน.....	22
	3. การจูงใจ.....	24
	4. การมีส่วนร่วม.....	27
	5. การติดต่อสื่อสาร.....	29
	6. การทำงานเป็นทีม.....	31
	7. โครงสร้างองค์กร.....	33
	8. เทคโนโลยี.....	34
	การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	35
	1. ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	35
	2. หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	36
	3. แนวคิดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	38
	4. กระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	39

(จ)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)	
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	52
	สมมติฐานการวิจัย.....	52
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	53

	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
	1. ลักษณะเครื่องมือ.....	54
	2. วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	54
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
	1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
	2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
	2.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ.....	56
	2.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล.....	56
	แผนปฏิบัติการวิจัย.....	57
บทที่ 4	ผลการวิจัย.....	58
	สัญลักษณ์ที่นำเสนอ.....	58
	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81
	สรุปผลการวิจัย.....	82
	อภิปรายผล.....	82
	ข้อเสนอแนะ.....	87
	1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	87
	2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	88
	บรรณานุกรม.....	89
	ภาคผนวก.....	95
	ก. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	96
	ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	98
	ค. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	102
	ง. ค่าความเชื่อมั่น.....	112
	จ. ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม.....	114
	ฉ. ประวัติผู้วิจัย.....	119

ตารางที่	หน้า
1 ผลการสอบโอเน็ต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	4
2 ผลการสอบโอเน็ต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	4
3 ผลการสอบโอเน็ต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	4
4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ปี 2552 กับปี 2551.....	5
5 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการดำเนินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา.....	17
6 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ.....	54
7 แผนปฏิบัติการวิจัย.....	57
8 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ในภาพรวมและแยกเป็นรายด้าน.....	60
9 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านภาวะผู้นำ.....	61
10 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน.....	62
11 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการจูงใจ.....	63
12 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วม.....	64
13 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการติดต่อสื่อสาร.....	65
14 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการทำงานเป็นทีม.....	66
15 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านโครงสร้างองค์การ.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านเทคโนโลยี.....	68
17 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ในภาพรวมและรายด้าน.....	69
18 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ....	70
19 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....	71
20 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา.....	72
21 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา.....	73
22 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษา.....	74
23 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา.....	75
24 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี.....	76
25 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา.....	77
26 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพ	

	ภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา.....	78
27	การค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา.....	79
28	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a)..	80

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การบริหารงานในสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน จะต้องมีการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะในหมวด 6 เน้นเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา โดยถือว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานปกติที่จะต้องปฏิบัติเป็นประจำ

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นสถานศึกษาอีกประเภทหนึ่งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 สังกัดสำนักบริหารงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีภารกิจหลักคือการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งปัจจุบันนี้เรียกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542,(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 เพื่อให้กุลบุตรกุลธิดามีลักษณะเก่ง ดี และมีสุข บุคคลที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาก็คือ “ผู้บริหารโรงเรียน” ซึ่งจะต้องดำเนินการตามภารกิจที่สถานศึกษาตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 กำหนดอันได้แก่ งานวิชาการ งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานบริหารงานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล 6 หลักในการบริหารงาน ได้แก่หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า

การบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆมากมายหลายปัจจัยด้วยกัน ได้แก่ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านโครงสร้างองค์การ และด้านเทคโนโลยี เป็นต้น

ภาวะผู้นำถือว่าเป็นพฤติกรรมที่สำคัญของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหาร สามารถนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สร้างสรรค์ผลงานอยู่เสมอ ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน สามารถประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนเป็นการบริหารจัดการอาคารสถานที่ ห้องเรียนให้เพียงพอจัดแหล่งเรียนรู้ต่างๆที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงามปลอดภัย จัดวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอและใช้งานได้ มีแผนการใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และมีการตรวจสอบและรายงานด้านการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

การจูงใจ เป็นการสร้างจุดมุ่งหมายในการทำงาน การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะ ให้ความสนใจต่อบุคลากรเป็นรายบุคคล สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร จัด

ระบบงานที่ดี มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถของบุคลากรพร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการทำงาน จัดเตรียมอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการทำงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ส่วนการมีส่วนร่วม เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบให้ความอิสระในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ใช้เทคนิคการตัดสินใจด้วยกระบวนการกลุ่ม สร้างความไว้วางใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ให้เกียรติ ยกย่องชมเชยในความสำเร็จของบุคลากร

การติดต่อสื่อสาร เป็นการใช้เทคนิคและสื่อหลายๆทาง ใช้ภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่ายใช้หลักเหตุผลในการสื่อสาร มีการกระทำที่สอดคล้องกับคำพูดและใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเข้าใจตรงกัน ส่วนการทำงานเป็นทีมเป็นการสร้างความเชื่อถือในคณะทีมงาน ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของทีมงาน เสริมสร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน สร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มอบหมายและมอบอำนาจในการทำงานและมีการทบทวนผลการดำเนินงานเป็นประจำ ซึ่งผลที่ได้รับจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างองค์การ เป็นการจัดบุคลากรให้มีความยืดหยุ่น มีสายการบังคับบัญชาที่สั้น สนับสนุนให้มีการประสานงานอย่างทั่วถึง จัดบุคลากรสอดคล้องกับความรู้ความสามารถและจัดกระบวนการดำเนินงานในเชิงบูรณาการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์การ ส่วนเทคโนโลยีเป็น การศึกษาเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ พิจารณาความเหมาะสมกับงานที่จะนำมาใช้ เตรียมความพร้อมในการใช้งาน ติดตามและประเมินผลและพัฒนา

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตามหมวด 6 ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542,(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้ระบุไว้ให้สถานศึกษาต้องดำเนินการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาซึ่งมี 2 ระบบกล่าวคือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกรอบแนวคิด กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ เป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพ การ กำหนดแนวทางการประกันคุณภาพ กำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพ การจัดเก็บข้อมูล ให้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการนำไปใช้ ส่วนการพัฒนามาตรฐานการศึกษาเป็นการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้

เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษา ความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยที่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายอย่างชัดเจนถูกต้อง มีการกำหนดแหล่งวิทยากรภายนอก บทบาทหน้าที่ของบุคลากรและผู้เรียน พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานที่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำอย่างเป็นระบบ มีความชัดเจนถูกต้อง มีการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาเป็นการวางแผนการดำเนินงานเพื่อกำหนดวิธีการ/มาตรฐานการตรวจสอบและทบทวน กำหนดคณะบุคคลที่รับผิดชอบและสรุปผล พร้อมทั้งนำผลไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดด้วยเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน

การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเป็นการแสดงผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีภายในสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนและศักยภาพสถานศึกษาโดยการแสดงหลักฐานข้อมูลที่เที่ยงตรง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาคือการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบ ติดตามปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ

การประกันคุณภาพภายในเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องดำเนินการให้เป็นตามกฎกระทรวงและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาทุก 5 ปี

การบริหารของผู้บริหารโรงเรียน นอกจากจะต้องคำนึงถึงปัจจัยในการบริหารซึ่งมีมากมายหลายประการ ผู้บริหารจะต้องบริหารให้มีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542,(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 หมวด 6 มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตั้งอยู่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะต้องประสบกับปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือภาวะความไม่สงบที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2547 ซึ่งเกิดเหตุการณ์ปล้นปืนในค่ายทหารที่จังหวัดนราธิวาสเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันยังไม่มีทีท่าว่าจะสงบไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์วางระเบิดทหาร ตำรวจ ยิงฆ่าประชาชน วางระเบิดห้างร้านทั่วไป สถานที่ราชการล้วนแต่เกิดความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งคุณครูที่ถูกฆ่าจากผู้ก่อการร้ายราย

แล้วรายเล่า ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนที่ยุ่งยากมากขึ้นและท้ายที่สุดส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

จากการสัมมนาระดมความเห็นที่โรงแรมปรีณซ์พาลัส กรุงเทพมหานครนายวิจิตร ศรีสะอ้าน อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้สรุปจากหัวข้อเรื่อง “การพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้” จัดโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาโดยรัฐบาล ได้ประกาศนโยบายให้พื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะในเรื่องการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนไม่ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงในระบบเป็นจำนวนมาก
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และมีแนวโน้มลดต่ำลง
3. จากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาปี 2548 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ผ่านเกณฑ์ถึง 70 %
4. จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ พบว่าการสอบโอเน็ตปี 2549 ของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้คะแนนอยู่ในอันดับสุดท้ายของประเทศ (เวที สกศ.ตอกย้ำการศึกษา ใต้ ต่ำมาตรฐานชี้เหตุไม่ส่งผลกระทบแนวโน้มผลสัมฤทธิ์ ลดลง, 2550 : 26)

จากผลการสอบโอเน็ตที่ผ่านมาพบว่าวันที่ 6 เมษายน 2552 สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ได้ประกาศผลการสอบโอเน็ต โดยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการสอบปีแรกผลเป็นไปตามตารางที่ 1-3 ดังต่อไปนี้ (ผลการสอบโอเน็ต เดือนมีนาคม 2552, 2552 : 1,5 และ22)

ตารางที่ 1 ผลการสอบโอเน็ต ชั้นประถมศึกษาปีที่6

วิชา	ผู้เข้าสอบ	ผู้ขาดสอบ	ค่าเฉลี่ย	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
ภาษาไทย	953,087	22,688	42.02	95.00	0.00
คณิตศาสตร์	953,153	22,647	43.76	100.00	0.00
วิทยาศาสตร์	953,153	22,654	51.68	100.00	0.00

ตารางที่ 2 ผลการสอบโอเน็ต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิชา	ผู้เข้าสอบ	ผู้ขาดสอบ	ค่าเฉลี่ย	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
ภาษาไทย	803,323	54,735	41.036	92.00	2.00
สังคมศึกษา	803,370	54,673	41.369	90.00	2.00

คณิตศาสตร์	803,687	54,248	34.564	95.00	2.50
ภาษาอังกฤษ	803,793	54,248	32.636	97.00	3.00
วิทยาศาสตร์	803,387	54,673	39.388	100.00	2.50

ตารางที่ 3 ผลการสอบโอเน็ต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

วิชา	ผู้เข้าสอบ	ผู้ขาดสอบ	ค่าเฉลี่ย	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
ภาษาไทย	343,859	21,339	46.415	92.00	4.00
สังคมศึกษา	345,586	19,597	34.671	85.00	7.00
คณิตศาสตร์	345,079	20,096	30.643	99.00	8.00
ภาษาอังกฤษ	345,321	19,887	35.978	100.00	2.50
วิทยาศาสตร์	343,563	21,652	33.649	95.00	1.25
สุขศึกษา	342,525	22,677	56.745	92.50	2.500
ศิลปะ	342,524	22,677	43.216	82.50	5.00
การงานฯ	342,523	22,677	40.012	82.50	2.50

หากเปรียบเทียบระหว่างปี 2551 กับปี 2552 จะพบว่า 5 วิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำลง ส่วนอีก 3 วิชาคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ปี 2552 กับปี 2551

วิชา	ค่าเฉลี่ยปี 2552	ค่าเฉลี่ยปี 2551
ภาษาไทย	46.41	50.70
สังคมศึกษา	34.67	37.76
คณิตศาสตร์	30.64	32.19
วิทยาศาสตร์	33.64	34.62
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	40.01	49.53
ภาษาอังกฤษ	35.978	30.93
สุขศึกษาและพลศึกษา	56.74	52.71
ศิลปะ	43.21	41.61

จากการสอบโอเน็ต มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีนี้เป็นปีที่ 4 พบว่า เมื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับ 3 ปีที่ผ่านมาพบว่าคะแนนเฉลี่ย 5 วิชาหลักไม่ดีขึ้นเลยได้แก่ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ ยังพบว่าค่าเฉลี่ยทั้ง 4 ปียังต่ำกว่า 50% อีกด้วย โดยนางอุทุมพร จามรمان คาดว่า น่าจะเกิดจากปัจจัย 4 ประการ ได้แก่

1. ระบบการเรียนการสอนของไทย มุ่งแต่พัฒนาเฉพาะจุดโดยไม่มองภาพรวมทั้งประเทศ
2. ครูผู้สอนแต่ละวิชาไม่มีคุณภาพ โดยสอนไม่ตรงกับวุฒิการศึกษา
3. การพัฒนาแบบเรียนและหนังสือเรียนที่ไม่ได้คุณภาพ
4. การทำงานของกระทรวงศึกษาธิการกับหน่วยงานระดับปฏิบัติไม่ได้เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน จึงขอร้องอย่าโทษว่าข้อสอบยากอีกต่อไป

สิ่งที่มีความสัมพันธ์กันจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นก็คือ ปัจจัยการบริหารใน 8 เรื่องและการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา 8 เรื่องไม่ประสบผลสำเร็จด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่องนี้ เพื่อต้องการทราบว่าแต่ละเรื่องมีการดำเนินการในระดับใด มีความสัมพันธ์กันหรือไม่และเพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาในจังหวัดยะลาและจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อกำหนดนโยบายในระดับนโยบายและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาระดับของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา
4. เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา จำนวน 41 โรงเรียน ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1,475 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา จำนวน 41 โรงเรียน ปีการศึกษา 2552 จำนวน 315 คน ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรยามานะ (Yamane) จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน แล้วสุ่มอย่างง่าย

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา มีจำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านโครงสร้างองค์กรและด้านเทคโนโลยี

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลาตามกรอบแนวคิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2546 จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์จากหน่วยงานทางการศึกษานักวิชาการเช่น Hoy & Miskel, 2001, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2545, สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, 2546, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2549, ศรีสมร, 2545, เก็กนง, 2546, สมถวิล, 2546, วิเชียรและนำพิชญ์, 2548, สุขาย, 2548, ชาญุฒิ, 2548, สุนีย์, 2548 และมานะ, 2549 ใน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านโครงสร้างองค์กรและด้านเทคโนโลยี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลาตามกรอบแนวคิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกัน

คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546จำนวน 8 ด้านได้แก่ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีและด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลสำเร็จของการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ คือ

1. รับทราบระดับปัจจัยการบริหารใน 8 ด้านได้แก่ด้านภาวะผู้นำ ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านโครงสร้างองค์กรและด้านเทคโนโลยี
2. รับทราบระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาใน 8 ด้านได้แก่ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีและด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
3. รับทราบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา
4. รับทราบการค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ข้อมูลทั้ง 4 ประการข้างต้นหน่วยงานที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ ได้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส เพื่อนำไปกำหนดเป็นนโยบายใช้แก้ปัญหาที่ค้นพบในส่วนที่เป็นปัญหาต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยการบริหาร หมายถึง องค์ประกอบที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ประกอบด้วย 8 เรื่องได้แก่

1. ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหาร สามารถนิตศ ตัดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สร้างสรรค์ผลงานอยู่เสมอ ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน สามารถ

ประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ทักษะเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง การบริหารจัดการอาคารสถานที่ ห้องเรียนให้เพียงพอ จัดแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงามปลอดภัย จัดวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอและใช้งานได้ มีแผนการใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และมีการตรวจสอบและรายงานด้านการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

3. การจูงใจ หมายถึง การสร้างจุดมุ่งหมายในการทำงาน การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะ ให้ความสนใจต่อบุคลากรเป็นรายบุคคล สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร จัดระบบงานที่ดี มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถของบุคลากร พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการทำงาน จัดเตรียมอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการทำงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

4. การมีส่วนร่วม หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบให้ความอิสระในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ใช้เทคนิคการตัดสินใจด้วยกระบวนการกลุ่ม สร้างความไว้วางใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ให้เกียรติ ยกย่องชมเชยในความสำเร็จของบุคลากร

5. การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การใช้เทคนิคและสื่อหลายๆทาง ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ใช้หลักเหตุผลในการสื่อสาร มีการกระทำที่สอดคล้องกับคำพูดและใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเข้าใจตรงกัน

6. การทำงานเป็นทีม หมายถึง การสร้างความเชื่อถือในคณะทีมงาน ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของทีมงาน เสริมสร้างศรัทธาหรือรสนิยมในการทำงาน สร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มอบหมายและมอบอำนาจในการทำงาน และมีการทบทวนผลการดำเนินงานเป็นประจำ ซึ่งผลที่ได้รับจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

7. โครงสร้างองค์การ หมายถึง การจัดบุคลากรให้มีความยืดหยุ่น มีสายการบังคับบัญชาที่สั้น สนับสนุนให้มีการประสานงานอย่างทั่วถึง จัดบุคลากรสอดคล้องกับความรู้ ความสามารถและจัดกระบวนการดำเนินงานในเชิงบูรณาการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์การ

8. เทคโนโลยี หมายถึง การศึกษาเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ พิจารณาความเหมาะสมกับงานที่จะนำมาใช้ เตรียมความพร้อมในการใช้งาน ติดตามและประเมินผลและพัฒนา

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในหมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 8 เรื่อง ได้แก่

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพ การกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพ กำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพ การจัดเก็บข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการนำไปใช้

2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา หมายถึงการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษา ความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึงการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยที่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายอย่างชัดเจนถูกต้อง มีการกำหนดแหล่งวิทยากรภายนอก บทบาทหน้าที่ของบุคลากรและผู้เรียน พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึงกระบวนการดำเนินงานที่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำอย่างเป็นระบบ มีความชัดเจนถูกต้อง มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน

5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานเพื่อ การกำหนดวิธีการ/มาตรฐานการตรวจสอบและทบทวน กำหนดคณะบุคคลที่รับผิดชอบและสรุปผล พร้อมทั้งนำผลไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6. การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดด้วยเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน

7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึงการแสดงผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีภายในสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนและศักยภาพสถานศึกษา โดยการแสดงหลักฐานข้อมูลที่เที่ยงตรง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

8. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบ ติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ

ความสัมพันธ์ หมายถึง ความเกี่ยวพันกันระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ตัวพยากรณ์ หมายถึง ปัจจัยการบริหารที่สามารถทำนายการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาได้

ภาวะความไม่สงบ หมายถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ในช่วงเวลาที่ผิดปกติ มีการวางระเบิด ยิงเผาอาคารร้านค้า ห้างอาหาร ก่อการร้ายเกี่ยวกับคดีอาชญากรรมมากมายตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2547 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันขณะที่ทำการวิจัยในปีงบประมาณ 2553 (เดือนกันยายน 2553) ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งภาครัฐยังไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ให้เป็นไปตามปกติได้

ครู หมายถึงบุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่สอนนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึงผู้อำนวยการและผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปัจจัยการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กรอบแนวคิดการวิจัย และสมมติฐานการวิจัยโดยรายละเอียดต่างๆจะขอเสนอต่อไปนี้

ปัจจัยการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นนวัตกรรมที่ใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากมาย ในที่นี้จะได้นำเสนอแนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัยและหน่วยงานทางการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา

ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2001 ; อ้างถึงในชาญวุฒิ เจริญจำรูญ, 2548 : 30) กล่าวว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จจะต้องใช้ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของสถานศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบเชิงระบบ 3 ประการคือ

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่งประกอบด้วยสภาพแวดล้อมสถานศึกษา บุคลากร ทรัพยากร การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ และสื่อการเรียนการสอน
2. กระบวนการ(Transformation Processes) ประกอบด้วยโครงสร้างองค์กร การบริหาร และการจัดการ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้เหมาะสมเข้ากับสภาพแวดล้อม ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย รู้จักให้การยอมรับและการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3. ผลผลิต Output ได้แก่ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 56) ได้สรุปลักษณะสถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จในการประเมินตนเองไว้ 7 ประการดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง
2. ครูที่เป็นหัวหน้าทีมประเมินมีการจัดการที่จริงจัง

3. แผนปฏิบัติการมีความชัดเจน
4. ครูมีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่
5. มีการติดต่อสื่อสารที่ดีระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน
6. มีแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับหลักสูตร
7. มีการจัดการด้านการเงินและปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีประสิทธิภาพ

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 53-55) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้เสมือนกับการปฏิรูปกระบวนการทำงานของบุคคลในสถานศึกษา โดยจะต้องมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานและการปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม
3. ยุทธศาสตร์การสร้างภาพลักษณ์และความรู้ความเข้าใจ
4. ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ
5. ยุทธศาสตร์การวางแผนและกำกับ
6. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545 : 82-85) ได้กล่าวถึงปัจจัยและคุณลักษณะของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาเอกชนไว้ดังนี้

1. บริบทของสถานศึกษามีคุณลักษณะเป็นนิติบุคคลจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด มีเป้าหมายชัดเจน มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของชุมชน ผู้เรียนสมัครใจเข้าเรียน ได้รับการอุดหนุน สนับสนุน/ส่งเสริมอย่างเพียงพอจากรัฐ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าชุมชน สมาคมและเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2. การบริหารจัดการ

- 2.1 ผู้บริหาร ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลที่ยึดมั่นในหลักธรรมศาสนามีคุณธรรมจริยธรรมและเมตตาธรรม มีความรับผิดชอบ เสียสละอุทิศตน เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการสูง (ผู้บริหารมีอาชีพ) มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการจัดการศึกษา เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของบุคลากรและชุมชน เป็นผู้นำที่ดี (กระตือรือร้น กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจอย่างรวดเร็วและมีความเป็นประชาธิปไตย)

- 2.2 พฤติกรรมการบริหารจัดการ ซึ่งจะต้องมีคุณลักษณะการบริหารอย่างเป็นระบบที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ มีการวางโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน มีคณะกรรมการบริหาร มีการทำงานเป็นทีม มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่า มีการสรรหา และพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ บริหารการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ นิเทศ / กำกับติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก

3. ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก สถานศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องมีสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและปลอดภัยของผู้เรียน อาคารสถานที่ที่เพียงพอ มั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย ห้องเรียน ห้องประกอบการที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน สื่อ /เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพียงพอและเหมาะสมกับผู้เรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน มีบุคลากรสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ มีการบริการและสวัสดิการนักเรียนที่มีคุณภาพทั่วถึง และเป็นระบบ

4. การจัดการเรียนการสอน

4.1 ครู ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รูปแบบใหม่ๆ มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีขวัญและกำลังใจดี

4.2 พฤติกรรมการสอน ซึ่งครูจะต้องทำงานเป็นทีม ครูมีความเอาใจใส่ ดูแลนักเรียนใกล้ชิดและทั่วถึง มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการนำเทคโนโลยีและสารสนเทศที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผล พัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน มีการจัดกิจกรรม โครงการพิเศษที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนหลากหลายและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักในวิชาและรักสถานศึกษา

4.3 หลักสูตร ซึ่งต้องมีหลักสูตรที่บูรณาการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความเป็นสากล มีการบริหารหลักสูตรอย่างครบวงจร (วิเคราะห์ จัดทำแผนการสอน ประเมินการใช้ และปรับปรุงพัฒนา)

4.4 พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ซึ่งต้องทำงานเป็นทีม ให้ความร่วมมืออย่างดีในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ ริเริ่ม แสวงหาความรู้ด้วยตนเองและนำเสนอผลงานของตนเองและกลุ่มได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาได้วิเคราะห์ปัจจัยที่สะท้อนถึงความต้องการในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน พบว่าปัจจัยการเรียนการสอนของโรงเรียน สวัสดิการของบุคลากร การพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตร การพัฒนาบุคลากร ความสัมพันธ์กับชุมชนและงบประมาณเป็นปัจจัยที่สะท้อนถึงความต้องการในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหาร

ส่วนปัจจัยการพัฒนาการเรียนการสอน สวัสดิการบุคลากร การพัฒนาบุคลากร หลักสูตร การพัฒนาครูสอนศาสนา งบประมาณ สื่อการเรียนการสอน และการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่สะท้อนถึงความต้องการในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในทัศนะของครูผู้สอนทั้งครูสอนศาสนาและครูสอนสามัญ และปัจจัยด้านสวัสดิการภายในโรงเรียน สภาพแวดล้อม ภายในโรงเรียน ลักษณะการเรียนการสอน คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนและวิธีการสอนของอาจารย์เป็นปัจจัยที่แสดงถึงความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

ศรีสมร แป้งหอม (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์คือด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านลักษณะขององค์การและด้านลักษณะของบุคลากรในส่วนของปัจจัยย่อยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน คือด้านความชัดเจนของการกำหนดเป้าหมาย ด้านการปรับตัวขององค์การและการริเริ่มสิ่งใหม่ ด้านการบริหารทรัพยากร ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ด้านภาวะผู้นำและการตัดสินใจ ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้และด้านสภาพแวดล้อมส่งเสริมการปฏิบัติงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2546 : 7-11) ได้นำเสนอปัจจัยความสำเร็จในการประกันคุณภาพไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการคุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุนและต้องประสานงานให้ครูมีการทำงานเป็นทีมและสร้างภาวะผู้นำในงานหรือตามบทบาทหน้าที่ให้บังเกิดกับครูด้วย

2. ทักษะและทักษะ การสร้างความตระหนักและความเข้าใจการประกันคุณภาพการศึกษา แก่ทีมงานว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะพัฒนาคุณภาพการทำงาน โรงเรียนและครูโดยมิใช่เป็นการเพิ่มภาระ แต่เป็นหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการและพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจทันการทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

3. ทำงานเป็นทีม ภาระของสถานศึกษามีอยู่หลายงานที่มีความเชื่อมโยงกันหลายระบบย่อย เช่น ระบบการเรียนรู้ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบกิจกรรม เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนต้องกำหนดทีมรับผิดชอบระบบย่อย เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายการวางแผนการทำงาน ออกแบบการประเมิน แล้วช่วยกันทำ และพัฒนาปรับปรุงระบบให้ดีขึ้น โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรึกษาหารือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถ้าทำได้จะส่งผลให้การทำงานเป็นทีมมีความเข้มแข็ง

4. คู่มือระบบ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพต้องมีคู่มือระบบที่มีขั้นตอนวิธีการมาตรฐาน และวิธีการบันทึกที่ชัดเจน โดยคู่มือระบบนี้ต้องเขียนโดยการมีส่วนร่วมและคนในโรงเรียนเห็นพ้องต้องกันที่จะทำตามระบบนี้

5. ระบบคุณภาพ ในการทำงานให้สำเร็จลุล่วง เรียบร้อยจะต้องมีระบบหรือขั้นตอน การทำงานที่ดีจึงจะเชื่อได้ว่าผลงานที่เกิดขึ้นมีคุณภาพ กระบวนการพัฒนาคงคล้ายกับการสร้างบ้าน เพียงแต่สถาปนิกที่ออกแบบเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้ใกล้ชิดกับเจ้าของบ้านและยังเป็นการสร้างวัตถุที่ไม่มีชีวิตจิตใจ การก่อสร้างปรับแต่งทำได้ง่าย แต่การสร้างคนที่มีชีวิตจิตใจ ผู้สร้างคือครู ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องที่ใกล้ชิดและรู้จักนักเรียน ซึ่งเป็นบุคคลภายในและยังมีบุคคลภายนอกที่มีส่วนช่วยกันพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพอีกด้วย

6. ขอบข่ายความรับผิดชอบ ระบบที่ดีต้องกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบของแต่ละคนไว้อย่างชัดเจนเพราะโรงเรียนมีหลายระบบย่อย แต่ละระบบย่อยก็มีขอบข่ายที่เหลื่อมกัน ดังนั้นต้องกำหนดขอบข่ายของแต่ละระบบให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนเมื่อลงมือปฏิบัติ

7. การสื่อสาร หัวใจสำคัญของการจัดการประกันคุณภาพคือการสื่อสารทุกคนในโรงเรียนเข้าใจตรงกัน และการสื่อสารเชิงบวกที่เสริมสร้างพลังในการทำงานตามระบบและกระตุ้นให้มีการเรียนรู้ตลอดเวลา

8. การกำกับติดตาม การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในจำเป็นต้องมีการวางแผนและกำกับติดตามอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องสม่ำเสมอตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อรายงานความก้าวหน้างานที่ทำไปแล้วและช่วยกันพัฒนางานที่จะทำต่อไป

9. ความร่วมมือของทุกคน ในการประกันคุณภาพให้สำเร็จนั้น ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งจำเป็นที่สุด ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องมีการบริหารจัดการให้เกิดความร่วมมือในโรงเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนเป็นเจ้าของระบบและนำไปสู่การทำงานเป็นทีม

10. การทำงานในองค์กรของโรงเรียนที่มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ชัดเจน มีส่วนสำคัญในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสามารถแบ่งบทบาทตามภาระและหน้าที่ของทุกคนได้ดังนี้

10.1 ทีมนำ มีบทบาทชี้้นำ กำหนดทิศทางการพัฒนา และนำเพื่อเกิดเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ขณะเดียวกันก็มีบทบาทในการเสริมสร้างพลังร่วม (Empowerment) ในการทำงานให้ทุกคน

10.2 ทีมพัฒนาคุณภาพ มีบทบาทในการสนับสนุน ประสานงานและคอยช่วยเหลือให้กับทีมอื่นๆ รวมทั้งต้องวิเคราะห์สังเคราะห์ และดำเนินการเชิงกลยุทธ์ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพขึ้นมา และปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่องในโรงเรียน

10.3 ทีมทำ มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพในระบบย่อยต่างๆ ที่ตนเองมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ โดยมีบทบาทในการร่วมวางแผน ร่วมลงมือทำ ร่วมประเมิน และร่วมปรับปรุงพัฒนาระบบให้ดีขึ้น

สมถวิล กำแหงมิตร (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนแกนนำประกันคุณภาพการศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่สามารถอธิบายความสำคัญได้ 10 อันดับ ดังนี้

1. อันดับ 1 การวางแผนการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
2. อันดับ 2 การจัดนวัตกรรมการเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ทันสมัยมีจำนวนเพียงพอ
3. อันดับ 3 การนำผลการประเมินตนเองมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง
4. อันดับ 4 การจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อให้อปลอดภัยจากสิ่งเส

ติด

5. อันดับ 5 บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างทีมงาน

6. อันดับ 6 การเลือกใช้ ผลิต พัฒนาสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหากระบวนการเรียน
7. อันดับ 7 มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพ
8. อันดับ 8 จัดเอกสารวัสดุ ครุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
9. อันดับ 9 จัดทำธรรมนูญโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
10. อันดับ 10 มีการวิเคราะห์ตามโครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้และมาตรฐานการศึกษา

เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2546 : 12) ได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าปัจจัยภายในที่ส่งเสริมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมากได้แก่ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านวัฒนธรรมองค์การ และด้านบุคลากร ส่วนปัจจัยภายในที่ส่งเสริมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับปานกลาง ได้แก่ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ด้านสภาพทางกายภาพ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ

สุชาย จินะเสนา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ตพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีจำนวน 7 ปัจจัย ได้แก่

1. ระบบคุณภาพและขอบข่ายความรับผิดชอบ
2. ภาวะผู้นำ
3. แรงจูงใจในการทำงาน
4. การสื่อสาร
5. ตำแหน่ง
6. เพศ
7. ขนาดโรงเรียนที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.01

สุนีย์ ทองห่อ (2548 : 32-33) ได้สรุปปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มปัจจัย ได้แก่

1. กลุ่มปัจจัยภายใน ประกอบด้วย
 - 1.1 ปัจจัยด้านบุคลากร ได้แก่ ความเพียงพอและคุณลักษณะของบุคลากร
 - 1.2 ปัจจัยด้านงบประมาณ ได้แก่ ความเพียงพอ จุดเน้นในการจัดสรรงบประมาณแหล่งที่มาของงบประมาณ
 - 1.3 ปัจจัยด้านวัสดุและอุปกรณ์ ได้แก่ ความเหมาะสมและความพอเพียง
 - 1.4 ปัจจัยด้านสภาพทางกายภาพ ได้แก่ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน สถานที่เอื้อต่อการศึกษา

1.5 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ได้แก่ ลักษณะโครงสร้างองค์การ บทบาทอำนาจและหน้าที่ และระบบการติดต่อสื่อสารภายในองค์การ

1.6 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์การ ได้แก่ แบบแผนการดำเนินชีวิต การปฏิบัติงาน ค่านิยม ความคิด ความเชื่อของบุคลากรในองค์การ และบรรยากาศและความสัมพันธ์ของบุคลากร

2. กลุ่มปัจจัยภายนอก ครอบคลุมปัจจัยย่อย ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ สภาพสังคมของชุมชน ค่านิยมและทัศนคติของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ความพร้อมของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการการศึกษา และลักษณะของรูปแบบในการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนของชุมชน

2.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจของชุมชนและงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ

2.3 ปัจจัยด้านการเมือง ได้แก่ กฎหมายและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด

2.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ได้แก่ รูปแบบและแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการจัดทำระบบสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ

วิเชียร พันธุ์เครือบุตร และนำพิชญ์ ธรรมหิเวศน์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศของผู้นำ ในการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ประกอบด้วยผู้บริหาร ที่มีภาวะผู้นำและมุ่งสร้างแรงจูงใจให้ปฏิบัติ การมีส่วนร่วมปฏิบัติของบุคลากร ความต่อเนื่องของกลไกประกันคุณภาพภายใน และความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการกับระบบการทำงานในสถาบัน

ชาญจุฑา เจริญจำรูญ (2548 : 117-118) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ พบว่า มีปัจจัย 4 ด้านที่เป็นตัวพยากรณ์หรือทำนายผลสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา คือ วัสดุภัณฑ์ ปรัชญาและเป้าหมายของสถานศึกษา การทำงานเป็นทีม ความสามารถของบุคลากรแกนนำและสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

มานะ พงษ์แก้ว (2549 : 7) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 1 ออกเป็น 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่

1. ปัจจัยด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 6 ปัจจัยย่อย คือ

1.1 การศึกษาและเตรียมการ

1.2 การวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา

- 1.3 การนำแผนประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้
- 1.4 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
- 1.6 การเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก
- 2. ปัจจัยด้านการบริหาร ประกอบด้วย 5 ปัจจัยย่อย คือ
 - 2.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ
 - 2.2 ด้านวัฒนธรรมองค์กร
 - 2.3 ด้านบุคคล
 - 2.4 ด้านการทำงานเป็นทีม
 - 2.5 ด้านงบประมาณ

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัย จึงพอสรุปเป็นแนวทางในการเลือก ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการดำเนินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

ปัจจัยการบริหาร / นักวิชาการ/นักวิจัย	หนังสือ/ตำรา			งานวิจัย			
	Hoy &Miskel (2001)	สปช. (2543)	สกศ. (2543)	สช. (2545)	สถาบันวิจัย (2546)	วิเชียรและนำ พิชญ์(2548)	ม.ราช ภัฏ ยะลา (2549)
1. ภาวะผู้นำ		✓	✓	✓	✓	✓	
2. การจูงใจ	✓			✓		✓	
3. การติดต่อสื่อสาร	✓	✓			✓		
4. แผนปฏิบัติการที่ชัดเจน		✓					
5. การวางแผน			✓				
6. การกำหนดเป้าหมาย				✓			
7. แผนพัฒนาสอดคล้องกับ หลักฐาน		✓					
8. การพัฒนาบุคลากร							✓
9. โครงสร้างองค์การ	✓			✓	✓		
10. เทคโนโลยี				✓			✓
11. ความสัมพันธ์กับ หน่วยงานอื่น	✓			✓			
12. บรรยากาศองค์การ							
13. ทรัพยากรการเรียนรู้ สอน	✓	✓		✓			✓
14. คณะกรรมการ สถานศึกษา	✓						
15. กระบวนการทำงาน	✓			✓			
16. คณะกรรมการประกัน คุณภาพ			✓				
17. การมีส่วนร่วม			✓		✓	✓	✓
18. การประเมินผล				✓			

19. ครูผู้สอน				✓			
---------------	--	--	--	---	--	--	--

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการดำเนินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา(ต่อ)

ปัจจัยการบริหาร / นักวิชาการ/นักวิจัย	หนังสือ/ตำรา			งานวิจัย			
	Hoy &Miskel (2001)	สปช. (2543)	สกศ. (2543)	สช. (2545)	สถาบันวิจัย (2546)	วิเชียรและนำ พิชญ์(2548)	ม.ราช ภัฏ ยะลา (2549)
20. ปัจจัยภายนอก							
21. การบริหารการ เปลี่ยนแปลง				✓			
22. การทำงานเป็นทีม				✓	✓		
23. ทักษะและทักษะ					✓		
24. คุณภาพการสอนของ ครู				✓			
25. ระบบคุณภาพ					✓		

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการดำเนินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (ต่อ)

ปัจจัยการบริหาร/นักวิชาการ/ นักวิจัย	วิทยานิพนธ์						
	ศรีสมร (2545)	เก็จกนก (2546)	สมถวิล (2546)	สุชาย (2548)	ชาญวุฒิ (2548)	สุนีย์ (2548)	มานะ (2549)
1. ภาวะผู้นำ	✓	✓		✓		✓	✓
2. การจูงใจ				✓		✓	
3. การติดต่อสื่อสาร				✓		✓	
4. แผนปฏิบัติการที่ชัดเจน							
5. การวางแผน			✓				

6. การกำหนดเป้าหมาย	✓				✓		
7. แผนพัฒนาสอดคล้องกับ หลักฐาน							
8. การพัฒนาบุคลากร							
9. โครงสร้างองค์การ		✓				✓	
10. เทคโนโลยี	✓		✓			✓	

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการดำเนินการดำเนินงานประกันคุณภาพ
การศึกษา (ต่อ)

ปัจจัยการบริหาร/นักวิชาการ/ นักวิจัย	วิทยานิพนธ์						
	ศรีสมร (2545)	เก็จกนก (2546)	สมถวิล (2546)	สุชาย (2548)	ชาญวุฒิ (2548)	สุนีย์ (2548)	มานะ (2549)
11. ความสัมพันธ์กับหน่วยงาน อื่น	✓						
12. บรรยากาองค์การ						✓	
13. ทรัพยากรการเรียนรู้ สอน	✓	✓	✓			✓	✓
14. คณะกรรมการ สถานศึกษา							
15. กระบวนการทำงาน							
16. คณะกรรมการประกัน คุณภาพ					✓		
17. การมีส่วนร่วม				✓			
18. การประเมินผล							
19. ครูผู้สอน		✓					✓
20. ปัจจัยภายนอก						✓	
21. การบริหารการ เปลี่ยนแปลง			✓		✓		✓

22. การทำงานเป็นทีม							
23. ทักษะคิดและทักษะ							
24. คุณภาพการสอนของครู				✓			
25. ระบบคุณภาพ				✓			

จากการประมวลความคิดต่างๆของนักวิชาการ หน่วยงานทางการศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน ภาวะความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้ความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไปประกอบด้วยภาวะผู้นำ ทรัพยากรการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม โครงสร้างองค์การ และเทคโนโลยี

การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน ภาวะความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยภาวะผู้นำ ทรัพยากรเพื่อการเรียน การสอน การจูงใจ การมีส่วนร่วม การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม โครงสร้างองค์การและเทคโนโลยี ในที่นี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดของแต่ละด้านไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ

1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “ภาวะผู้นำ” ไว้มากมายแตกต่างกันออกไป ดังนี้

ทองใบ สุตซารี (2548 : 2) สรุปว่าภาวะผู้นำ หมายถึงกระบวนการที่บุคคลใช้อำนาจหรือ อิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มยอมรับ ปฏิบัติตามความต้องการของตนเองทั้งนี้เพื่อให้เป็นไป ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์ (2549 : 65) สรุปว่า ภาวะผู้นำหมายถึงกระบวนการของการมี อิทธิพลเหนือกลุ่มเพื่อกำหนดเป้าหมายและการบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

สมคิด บางโม (2550 : 229) กล่าวว่า ภาวะผู้นำคือ การที่ผู้นำขององค์การใช้อิทธิพลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

ธวัช บุญยณณ์ (2550 : 2-3) กล่าวว่า ภาวะผู้นำหมายถึงการกระทำระหว่างบุคคลโดยบุคคล ที่เป็นผู้นำจะใช้อิทธิพล(Influence) หรือการดลบันดาลใจ (Inspiration) ให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มกระทำ หรือไม่กระทำบางสิ่งบางอย่างตามเป้าหมายที่ผู้นำกลุ่มหรือองค์การกำหนดไว้

Goldman (1998 ; อ้างถึงในพัชนี นนทศักดิ์และคณะ, 2549 : 225) กล่าวว่าภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการชี้นำและจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ

Schermerhorn และ Osborn (2005 ; อ้างถึงในธวัช บุญยมนี, 2550 : 2) เสนอว่าภาวะผู้นำเป็นลักษณะเฉพาะของการใช้อิทธิพลระหว่างบุคคล (Interpersonal Influence) เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มทำในสิ่งที่ผู้นำต้องการ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่าภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลที่เป็นผู้นำใช้อำนาจหรืออิทธิพลต่อบุคคลอื่น เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มยอมรับและปฏิบัติในสิ่งที่ผู้นำต้องการ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ผู้นำกลุ่มหรือองค์การกำหนดไว้

1.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หรือคุณลักษณะของผู้บริหารไว้ ดังนี้

กรีนและลินช์ (Green & Lynch ; อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 2-4) ได้อธิบายบทบาทของผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการว่า ความสำเร็จขององค์กรทุกแห่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้นำเป็นสำคัญ ผู้นำทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อันนำไปสู่ประสิทธิภาพขององค์กร ถ้าปราศจากองค์กรที่มีประสิทธิภาพก็เป็นการยากสำหรับองค์กรที่จะทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำเป็นผู้กำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กร สามารถนำสมาชิกในองค์กรและองค์กรนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ กระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติการให้สูงกว่าการคาดหวังและทำให้การปฏิบัติงานได้รับผลสำเร็จเป็นที่น่าชื่นชม สถานศึกษาที่มีคุณภาพจึงต้องมีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชา ดูแล และควบคุมการบริหารงานในสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรของการจัดการศึกษา สามารถใช้ศิลปะหรือกระบวนการในการมีอิทธิพลหรือเหนือผู้ปฏิบัติคนอื่น ๆ ในสถานศึกษา ให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

ในกระบวนการบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการ รู้จักใช้เทคนิคการบริหารที่เหมาะสมกับสถานการณ์สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมได้อย่างหลากหลายตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไขและข้อจำกัดของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่มีทิศทางชัดเจน มีความสามารถในการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด ตลอดจนมีความสามารถในการนิเทศ กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ และมีความต่อเนื่อง เพื่อนำผลสู่การประชาสัมพันธ์เผยแพร่สู่สาธารณชนและนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาแผนการดำเนินงานของสถานศึกษาต่อไป

นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องบริหารงานโดยยึดหลักประชาธิปไตย ตัดสินใจโดยใช้เหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถในการร่วมมือกับชุมชน เปิดโอกาสให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของชุมชน มีโอกาสใช้ความสามารถสูงสุดของตนเองในการพัฒนาและสร้างงาน เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกัน ในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตลอดจนร่วมประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สถานศึกษาได้รับความศรัทธา ความไว้วางใจจากชุมชนว่าเป็นแหล่งที่พัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ตรงตามมาตรฐานที่สังคมยอมรับ และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

ถวิล อรัญเวส (2544 : 17-18 ; อ้างถึงใน วิเชียร วงศ์คำจันทร์, 2550 : ไม่ปรากฏหน้า) ได้ให้ทัศนะนักบริหารมืออาชีพว่าควรจะมีลักษณะดังนี้

1. กล้าตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของนักบริหาร นักบริหารมืออาชีพ ต้องมีข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจหรือวินิจฉัยสั่งการ เป็นคนที่สุขุมรอบคอบมีเหตุผลในการตัดสินใจ
2. ไวต่อข้อมูล นักบริหารมืออาชีพ จำเป็นต้องเป็นคนที่ทันสมัยไวต่อข้อมูลหรือการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ นั้น จำเป็นต้องเป็นผู้ที่ติดตามข่าวสารต่างๆ อยู่เสมอ
3. เพิ่มพูนวิสัยทัศน์ นักบริหารมืออาชีพจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล สามารถมองเห็นภาพในอนาคตและแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี
4. ซื่อสัตย์และสร้างสรรค์ผลงาน คือจะต้องเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีการสร้างสรรค์ ผลงาน ให้ปรากฏต่อสายตาเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ
5. ประสานสืบทอด นักบริหารมืออาชีพจำเป็นบุคคลที่สามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้และสามารถขจัดปัดเป่าปัญหาต่างๆ ในหน่วยงานได้
6. คิดสร้างสรรค์วิธีการทำงานใหม่ๆ จะต้องคิดหาวิธีการทำงานแบบใหม่ๆ อยู่เสมอ
7. จูงใจเพื่อนร่วมงาน จำเป็นต้องมีบุคคลที่สามารถโน้มน้าวหรือจูงใจเพื่อนร่วมงานให้เกิดความกระตือรือร้น ในการทำงานและมีความรับผิดชอบต่องานสูง ประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม รู้จักให้การชมเชย ให้รางวัลหรือบำเหน็จความชอบ
8. ทนทานต่อปัญหาและอุปสรรค จะต้องมีความอดทนอดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรคที่กำลังเผชิญและพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อการแก้ไขปัญหาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยอย่างสันติสุข ไม่หนีปัญหาและไม่หมกหมมปัญหาไว้
9. รู้จักยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ นักบริหารมืออาชีพจะต้องรู้จักยืดหยุ่นและอ่อนตัวตามเหตุการณ์นั้นๆ ไม่ตึงเกินไปหรือไม่หย่อนเกินไป บางครั้งก็ต้องดำเนินการในสายกลาง แต่ในบางครั้งก็ต้องมีความเด็ดขาด

10. บริหารงานแบบมีส่วนร่วม จะต้องบริหารงานแบบให้ทีมงานมีส่วนร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบ

สมบัติ บุญประเคน (2544 : 20-21 ; อ้างถึงในวิเชียร วงศ์คำจันทร์, 2550 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารในยุคปฏิรูปการศึกษาไว้ว่า แบบผู้บริหารในยุคปฏิรูปการศึกษาจะต้องประกอบด้วย 6 ป สรุปได้ดังนี้

1. ปฏิรูป การทำงานของผู้บริหารแบบนี้จะเป็นนักคิด นักพัฒนา ปรับเปลี่ยนหน่วยงานละพัฒนาจนตลอดเวลา การดำเนินงานต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องกระตือรือร้นในการทำงานอยู่เสมอ

2. ประชาธิปไตยเป็นการบริหารที่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาต้องพบกันครึ่งทางหาแนวทางที่พึงประสงค์ให้ได้ ผู้บริหารจะต้องตัดสินใจปัญหาที่ไม่มีทางออกให้ได้ ผู้บริหารจะต้องมีบุคลิกภาพและการทำงานเป็นประชาธิปไตย จึงจะเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน

3. ประสาน เป็นลักษณะของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพมาก ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี การทำงานจะคำนึงถึงผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ รู้จักใช้ความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นประโยชน์มากที่สุดมีความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชาดีมาก ให้เกียรติปูนบำเหน็จรางวัลและยกย่องอย่างสมศักดิ์ศรี ไม่แย่งเอาผลงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

4. ประนีประนอม บุคลิกลักษณะของผู้บริหารแบบนี้ จะพยายามให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความขัดแย้งในหน่วยงาน จะอะลุ่มอล่วยตลอดเวลา สิ่งใดที่พอยอมได้ก็จะยอมไม่ติดใจกับปัญหา

5. ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารลักษณะนี้จะมีบุคลิกที่จะทำอะไรจะพูดที่ไหนจะเป็นเรื่องสำคัญทุกเรื่อง มีความสามารถในการโน้มน้าวใจสูง มีมนุษยสัมพันธ์ดี การทำงานจะสนับสนุนให้ทุกคนทำรายงาน และนำรายงานมาประชาสัมพันธ์

6. ประชาสงเคราะห์ ผู้บริหารลักษณะนี้จะให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานทุกเรื่อง เป็นห่วงเป็นใยตลอดเวลา จะประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อขอความช่วยเหลือผู้ร่วมงาน การพัฒนาบุคลากรจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ทุกคนมีความก้าวหน้าในอาชีพและครอบครัวอยู่เสมอ มีการให้อภัยเพื่อนร่วมงาน ไม่มีการตักเตือนอย่างรุนแรง ผู้ร่วมงานจะมีความสุขมากในการทำงาน เป็นกัลยาณมิตรกับทุกคน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการแสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถในการบริหาร สามารถนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสร้างสรรค์ผลงานอยู่เสมอ ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน สามารถประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงานต่างๆสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ทฤษฎีการเรียนรู้การสอน

2.1 ความหมายของทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

มีนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาให้ความหมายของคำว่า ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 17) ได้ให้ความหมายของทรัพยากรการเรียนการสอนว่า หมายถึงมูลทรัพยากรที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้แก่อาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อม สื่อ นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์และการเงินของโรงเรียน รวมทั้งระบบข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ ระหว่างโรงเรียนกับองค์กรภายนอก

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545 : 99) ได้กล่าวถึงความหมายของทรัพยากรทางการศึกษาว่า มีความหมายครอบคลุมถึงทรัพยากรที่เป็นตัวเงินที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งรวมถึงครูและบุคลากรทางการศึกษา สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ ที่ดินและสถานที่และเวลาที่บุคคลในสังคมสละให้กับการศึกษาด้วย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2546 : 143) กล่าวว่าทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาหมายถึงบุคคล เงิน วัสดุสิ่งของ ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา

ธรร สุนทรายุทธ (2550 : 253) ได้ให้ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษาว่า ได้แก่ สื่อการสอนและอุปกรณ์การศึกษา และวิจัยห้องสมุดและระบบสารสนเทศ สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้และงบประมาณ

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึงทรัพยากรที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ว่าเงินที่ถูกนำมาใช้เพื่อการจัดการศึกษาได้แก่อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมและเทคโนโลยี สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการเงิน

2.2 บทบาทของผู้บริหารกับการบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(2542 :38) ได้กล่าวถึงเกณฑ์คุณภาพและตัวชี้คุณภาพการศึกษาด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วยดังนี้

1. จัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบสถานที่ฝึกปฏิบัติและสภาพแวดล้อม เหมาะสมกับสภาพใช้งาน

2. จัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และนวัตกรรมที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการเรียนการสอน

3. จัดระบบการเงินที่ก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง เพราะบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยสนับสนุนผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มความสามารถ มีโอกาสได้พัฒนาความสามารถที่มีอยู่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในโรงเรียน โดยมีแนวทางการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ, 2549 : 269-270)

1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในห้องเรียน จำนวนผู้เรียนต่อห้องเรียนแต่ละห้องไม่ควรเกิน 35 คน เพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดประดับตกแต่งภายในห้องเรียนให้สะอาด สวยงามด้วยภาพหรือของจริงที่มีสีสัน มีชีวิตชีวา มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ รวมทั้งการดูแลความปลอดภัยในห้องเรียนด้วย จัดให้มีสื่ออุปกรณ์การเรียน ตลอดจนมุมเสริมความรู้ และจัดให้มีป้ายนิเทศเพื่อเป็นสื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ของเรื่องราวต่างๆ ซึ่งอาจเป็นความรู้เสริมบทเรียน ข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ

2. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้นอกห้องเรียน จัดให้มีศูนย์สารสนเทศ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา โดยมีข้อมูลของสถานศึกษา ทั้งถิ่น ประเทศและโลกในทุกๆด้านอย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง ทันสมัยเป็นปัจจุบัน จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ต่างๆที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องวิชาการ ศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียน ห้องปฏิบัติการทั้ง 8 กลุ่มสาระ ห้องพิพิธภัณฑ์ ฯลฯ รวมทั้งจัดให้มีสื่ออุปกรณ์ เครื่องมือหรือเทคโนโลยีต่างๆ อย่างพอเพียงและทันสมัย จัดให้มีห้องนิทรรศการ หรือห้องแสดงผลงาน เพื่อใช้เป็นที่แสดงผลงานที่ได้จากการปฏิบัติจริงของผู้เรียนและผู้สอนตลอดจนของสถานศึกษา ในระหว่างการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของทั้งสองฝ่าย

3. จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้แก่การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบสวยงาม ปราศจากมลภาวะ มีความปลอดภัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2546 : 16) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา โดยสรุปได้ดังนี้

1. แต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบจัดทำบัญชีรับฟังจ่ายเพื่อดูถึงแหล่งที่มาของเงินที่ได้รับและสามารถตรวจสอบได้ พร้อมทั้งรายงานผลการเงิน การดำเนินงานและการบริหารจัดการ

2. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาระยะกลาง (3 ปี) พร้อมทั้งแผนการใช้เงินรายปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มีภารกิจ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษา

3. ผู้บริหารควรประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรในสถานศึกษา และชุมชนรู้ถึงการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

4. ผู้บริหารควรกำหนดคณะของบุคคลในการระดมเงินทุน จากแหล่งอื่นนอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดิน เพื่อเป็นการสะสมเงินทุนระยะยาวของสถานศึกษา

5. ผู้บริหารควรมีวิธีการจูงใจให้ชุมชน สังคมมีส่วนร่วมในการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเพื่อการศึกษา เช่น ยกย่อง ชมเชย ให้เป็นผู้มีอุปการคุณของสถานศึกษา เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารควรจัดอาคารสถานที่ ห้องเรียนให้เพียงพอ จัดแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย มีการจัดวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอและใช้งาน

ได้ มีแผนการใช้เงินที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและมีการตรวจสอบ และรายงานด้านการเงินอย่างเป็นระบบ

3. การจูงใจ

3.1 ความหมายของการจูงใจ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการจูงใจไว้ดังนี้

สมยศ นาวิการ (2546 : 287) กล่าวว่า การจูงใจ คือ พลังที่ริเริ่มกำกับและค้ำจุนพฤติกรรม และการกระทำของบุคคล

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548 : 81) เสนอว่าการจูงใจเป็นความต้องการ (Need) ที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงภายในจิตใจ ทำให้บุคคลเกิดความเครียด บุคคลจึงพยายามหาวิธีเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น

โศกชา อรัญวัฒน์ (2549 : 197) ได้กล่าวว่า การจูงใจ หมายถึงกระบวนการทางจิตวิทยา เริ่มต้นจากมนุษย์ต้องการ ซึ่งความต้องการดังกล่าวจะเป็นผลทำให้เกิดแรงจูงใจและแรงจูงใจจะผลักดันให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวมีผลทำให้มนุษย์ได้รางวัล และผลของรางวัล ทำให้มนุษย์พึงพอใจ (สนองความต้องการ)

ธวัช บุญยมนิ (2550 : 175) สรุปไว้ว่าการจูงใจ เป็นสภาพที่บุคคลถูกกระตุ้นทำให้เกิดแรงหรือพลังในการทำงานอย่างมีความรับผิดชอบ ผลการปฏิบัติงานสูงและมีคุณภาพและสภาพเหล่านี้จะยังคงดำรงอยู่ในช่วงเวลาหนึ่งและอาจจะลดลง

De Luca (1995 ; อ้างถึงใน พัทนี นนทศักดิ์ และคณะ, 2549 : 241) เสนอว่าการจูงใจเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกในองค์กรมีความเต็มใจและมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

Schermerhorn และ Osborn (2005 ; อ้างถึงในธวัช บุญยมนิ, 2550 : 174-175) กล่าวว่า การจูงใจ หมายถึงแรงภายในตัวบุคคลที่ทำให้บุคคลมีความรับผิดชอบในระดับหนึ่ง (Level) มีทิศทาง (Direction) และมีการคงอยู่ (Persistence) ของความเพียรพยายามในการทำงานโดยที่

1. ระดับ (Level) หมายถึงผลรวมของความพยายามของบุคคลที่แสดงออกมามากหรือน้อย
2. ส่วนทิศทาง (Direction) หมายถึง ช่วงระยะเวลาที่บุคคลยังคงแสดงการกระทำนั้นอาทิใช้ความพยายามในการทำงานเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ

3. การคงอยู่ (Persistence) หมายถึง ช่วงระยะเวลาที่บุคคลยังคงแสดงการกระทำนั้นอาทิพยายามทำงานให้มีคุณภาพ หรือยังทำงานให้สำเร็จ แม้พบว่าจะงานนั้นมีความยากลำบาก

จากความหมายดังกล่าวอาจสรุปได้ว่าการจูงใจหมายถึงการกระตุ้นที่ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล แสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งออกมาอย่างมุ่งมั่นเพื่อการดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จตามที่ต้องการ

3.2 บทบาทของผู้บริหารในการสร้างแรงจูงใจ

ในการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความรู้สึกอยากทำงาน สนองตอบความตั้งใจของผู้บริหารนั้น ผู้บริหารอาจใช้เทคนิควิธีการที่จะสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในองค์การ ซึ่งสรุปได้ดังนี้ (สนาน ลิ้มปัสเวตกุล, 2548 : 352-355)

1. สร้างจุดมุ่งหมายในการทำงานสำหรับตัวผู้ปฏิบัติงาน จุดมุ่งหมายนั้นควรมีคุณค่าสำหรับเขา มีความท้าทายความรู้ความสามารถ และสามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นรูปธรรมจนบรรลุจุดมุ่งหมาย
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน ในการประชุมวางแผนให้ผู้ร่วมงานได้ตัดสินใจภายหลังการพิจารณาแผนงานร่วมกันแล้ว ซึ่งในลักษณะนี้ผู้ปฏิบัติงานจะมีความพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้บริหารด้วยความเต็มใจ จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกรักภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์การด้วย
3. การคิดหาทางให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานจะมีความพอใจเป็นอย่างมาก ถ้าเขาได้รับทราบผลการปฏิบัติงานของเขาเป็นระยะๆ มีการประเมินผลงานเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน จะทำให้เขาภูมิใจในผลสำเร็จของงานและหาทางปรับปรุงแก้ไขผลงานให้ดีขึ้น
4. สร้างระบบสื่อสารที่ดีมีประสิทธิภาพ การสื่อสารระบบเปิดจะช่วยสร้างความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติงานให้เกิดความร่วมมือประสานใจให้งานสำเร็จ
5. เปิดโอกาสแสดงความคิดเห็น การรับฟังข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานได้บอกให้ทราบ โดยพยายามทำความเข้าใจในความคิดของผู้ปฏิบัติงานอย่างละเอียด ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความสนใจและความสำคัญในตัวผู้ปฏิบัติงาน
6. สนใจห่วงใยผู้บังคับบัญชา โดยให้ความสนใจต่อผู้ปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล สนใจต่อความก้าวหน้าของผู้ปฏิบัติงาน พูดคุยเกี่ยวกับปัญหาและข้อแนะนำต่างๆ ของผู้ปฏิบัติงาน
7. ช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง แก้ไขข้อขัดแย้งต่างๆ ด้วยกระบวนการกลุ่มเพื่อการสร้างความเข้าใจต่อกัน ใช้วิจรรณญาณในการแก้ปัญหาอย่างตรงไปตรงมาและยุติธรรม
8. การให้เกียรติยกย่องและชมเชยโดยเสมอหน้า ด้วยการให้ความจริงใจต่อกายกย่องชมเชยแก่ผู้ปฏิบัติงานทั้งต่อหน้าและลับหลัง การให้รางวัลในโอกาสอันควร สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ยั่วยหรือกระตุ้นให้มนุษย์อยากทำงานเหมือนกันทุกคนโดยธรรมชาติ
9. การมีความสุขรอบคอบ ผู้นำที่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ในทุกสถานการณ์ โดยเฉพาะเมื่อเกิดสภาพการณ์ที่ไม่เป็นที่พอใจในสิ่งทั้งหลายทั้งปวงได้ด้วยสติ จะช่วยเสริมสร้างบารมีให้เป็นที่ประทับใจของผู้ใต้บังคับบัญชา
10. การรู้จักครองใจคนด้วยการเป็นผู้ที่มีใจกว้างและมีความเป็นมิตรกับคนทั่วไป ยินดีรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น ถึงแม้แนวความคิดนั้นจะแตกต่างจากตนเองก็ตาม ไม่วิพากษ์วิจารณ์จุดบกพร่องหรือจุดอ่อนของผู้อื่นต่อสาธารณชน

11. รู้หลักลงโทษ การตำหนิกล่าวโทษผู้ใต้บังคับบัญชาควรจะทำเมื่อจำเป็นจริงๆ การตำหนิที่กระทำไป ควรจะทำให้เกิดความรู้หรือเพื่อปรับปรุงแก้ไข สำหรับการลงโทษนั้นควรจะให้เล็กน้อยให้มาก

12. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิด กล้าตัดสินใจสั่งการด้วยการพยายามสร้างงานให้เป็นที่สนใจ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติทั้งส่วนบุคคลและกลุ่มให้มากที่สุด

13. หลีกเลี่ยงการออกคำสั่งในลักษณะข่มขู่ อย่าใช้วิธีการข่มขู่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เขาทำงาน เพราะแม้งานสำเร็จก็จะออกมาไม่ดี ไม่มีคุณภาพ

14. จัดระบบทางเดินของงาน พยายามจัดระบบงานให้ดีเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการทำงาน การจัดงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคล ทั้งชนิดและปริมาณของงาน จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้วยความสนุกและเต็มใจทำงานไม่รู้สึกรำคาญ

15. รับผิดชอบในผลงาน โปรดระลึกเสมอว่าผู้ปฏิบัติงานพยายามจะทำงานดีที่สุดในเมื่อได้ทำตามที่เกิดความผิดพลาดขึ้นด้วยเหตุใดๆ ผู้นำก็อย่าโยนความผิดให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้นำควรร่วมทำงานกับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย จะสร้างความพอใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มาก

16. ช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา เมื่อผู้ปฏิบัติงานเกิดปัญหาหรือมีข้อขัดข้องในการทำงาน ต้องการคำแนะนำโดยเฉพาะในเรื่องนโยบาย ผู้บังคับบัญชาอาจเข้าช่วยเหลือแก้ไขปัญหหรือข้อขัดข้องต่างๆเหล่านั้น ด้วยวิธีการต่างๆจะทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความรู้สึกว่าผู้บังคับบัญชาไม่ทอดทิ้งหรือปล่อยให้เขาทำงานอย่างโดดเดี่ยว

17. การสร้างบรรยากาศในการทำงาน ผู้นำจะต้องสร้างบรรยากาศในการทำงานให้ดีที่สุดทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต จะทำให้ทุกคนในที่นั้นมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน

18. การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานให้พร้อม เมื่อมีความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ต่างๆก็จะสามารถทำงานได้รวดเร็ว โดยธรรมชาติบุคคลมีใจรักและพร้อมที่จะทำงานให้ดีที่สุดอยู่แล้ว

19. พยายามใช้อิทธิพลของกลุ่มใหญ่ดึงกลุ่มเล็ก โดยการกระตุ้นให้กลุ่มบุคคลส่วนใหญ่กระทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดี จะเป็นอิทธิพลที่ดึงดูดคนส่วนน้อยที่เหลือให้กระทำดีตามไปด้วย

20. การทดสอบประเมินผล ถ้ามีการทดสอบการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเป็นระยะๆเป็นประจำ จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้ผลดีและข้อผิดพลาดในการทำงานของเขา จะทำให้เขาได้มีโอกาสปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น และภูมิใจในความสำเร็จของการทำงานของเขาเอง

นอกจากเทคนิคดังกล่าวแล้ว ผู้นำที่ดีจะต้องตระหนักถึงการใช้หลักความเป็นธรรมในการบริหารสั่งการ โดยผู้บังคับบัญชาต้องให้ความเป็นธรรมอย่างเสมอหน้าแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน ไม่มีการเลือกที่รักมักที่ชัง การยกย่องให้เกียรติและการให้การยอมรับ เป็นมิตรอย่างจริงใจ จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความภาคภูมิใจในการทำงานมากขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ในการสร้างแรงจูงใจนั้นผู้บริหารควรสร้างจุดมุ่งหมายในการทำงานเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะ ให้ความสนใจต่อบุคลากรเป็น

รายบุคคล ให้เกียรติ ยกย่อง และชมเชยโดยเสมอหน้า มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถของบุคลากร พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการทำงาน จัดเตรียมอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการทำงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

4. การมีส่วนร่วม

4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Participation มีความหมายคือการที่บุคคลได้มีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมเข้าไปร่วมรับผิดชอบในผลงานและได้มีผู้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2546 : 364) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการมีส่วนร่วมหมายถึงการเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าว เป็นเหตุรำไรรวใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือ การประสานงานและรับผิดชอบร่วมกัน

สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ (2547 : 12) กล่าวว่าการมีส่วนร่วมหมายถึงการมีส่วนร่วมตั้งแต่คิดโครงการ กิจกรรม โดยเริ่มค้นหาปัญหา สาเหตุ วางแผน ตัดสินใจดำเนินการระดมทรัพยากร กำหนดเป้าหมาย สรุปบทเรียน ติดตามประเมินผลรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกันโดยทั้งนี้ต้องตั้งอยู่ในความเป็นธรรม

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2547 : 4) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง การที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจ หรือเคยเข้าร่วมด้วยเล็กน้อย ได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้นเป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาค มิใช่เพียงมีส่วนร่วมอย่างผิวเผิน แต่เข้าร่วมด้วยอย่างแท้จริงและการเข้าร่วมนั้น เริ่มตั้งแต่ขั้นแรกถึงขั้นสุดท้ายของโครงการ

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2547 : 16) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึงการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล

วินัย ดิสงส์ (2550 : 49) กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้การจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องได้มีโอกาส มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบเพื่อการพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงขึ้น

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมหมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการต่างๆ ของโรงเรียน ได้แก่การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

4.2 บทบาทของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วม

วินัย ดิสงส์ (2550 : 95-96) ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์การดำเนินการให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนไว้ดังนี้

1. การแสวงหาบุคลากรเข้ามาร่วมบริหาร โดยวิธีดังนี้ผู้บริหารแสวงหาด้วยตนเองหรือมอบหมายให้คณะครูแสวงหาหรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมแสวงหาบุคลากร โดยร่วมกันกำหนดคุณสมบัติพื้นฐานสำหรับการพิจารณาอันได้แก่เป็นผู้สนใจการศึกษา เป็นผู้นำกลุ่ม ผู้นำชุมชน เป็นผู้ปกครองนักเรียน เป็นศิษย์เก่า เป็นผู้มีความรู้ความสามารถหลายๆด้านเพื่อมาร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและคณะอนุกรรมการต่างๆ

2. การติดต่อเชิญชวนโดยผู้อำนวยการโรงเรียนพบปะมอบหมายให้คณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ติดต่อเชิญชวนและจัดทำหนังสือเชิญชวน ประชาสัมพันธ์ โดยทั่วไป

3. การจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมได้แก่การศึกษา การร่วมปรึกษาหารือ การจัดประชุม การพบปะสังสรรค์ กิจกรรมนักเรียนต่างๆ เช่น กิจกรรมเข้าค่ายตลอดจนการจัดตั้งองค์กรต่างๆขึ้นในโรงเรียน เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู จัดตั้งชมรมศิษย์เก่า

4. การสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ สนิทสนมมีความเข้าใจกันระหว่างครู คณะกรรมการชุดต่างๆ และผู้ปกครอง โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ด้วยวิธีการหลากหลายได้แก่การร่วมประชุม ปรึกษาหารือ การพบปะพูดคุย กิจกรรมการมอบของขวัญ ส่งบัตรอวยพรในโอกาสสำคัญต่างๆ กิจกรรมพบปะเยี่ยมเยียน การเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมออกกำลังกาย

5. การร่วมกันรับผิดชอบ เป็นการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียนและให้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนและรู้สึกรับผิดชอบต่อโรงเรียนและเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ จึงร่วมรับมอบหมายให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบงานในด้านต่างๆเช่น รับผิดชอบเป็นคณะกรรมการเป็นคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานต่างๆ

6. การร่วมปฏิบัติ ร่วมช่วยเหลืองานด้วยวิธีการที่มีส่วนร่วม บุคคลต่างๆจะมีบทบาทหน้าที่ร่วมปฏิบัติงาน ช่วยเหลืองานของโรงเรียนตามระดับบทบาทหน้าที่และสถานการณ์ต่างๆ ได้แก่ ร่วมคิดวางแผนพัฒนาโรงเรียน ร่วมตัดสินใจในการลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ มีส่วนร่วมตัดสินใจและทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และร่วมรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้นร่วมทุกข์ ร่วมสุข ในสถานการณ์ต่างๆ ร่วมสนับสนุนด้วยสติปัญญา กำลังทรัพย์ ช่วยแสวงหาทรัพยากร ปัจจัยมาเสริมสร้างพัฒนาโรงเรียน

7. การให้เกียรติ ยกย่องชมเชยและเกิดความภาคภูมิใจโรงเรียนยึดถือเป็นเรื่องสำคัญมีวิธีการที่ดี เข้ามามีส่วนร่วม รู้สึกได้รับเกียรติ ได้รับยกย่องและได้รับความภาคภูมิใจ เสียสละและภาคภูมิใจในผลงานและความสำเร็จที่เกิดจากการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบเช่น การมอบเกียรติบัตรยกย่องการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงให้เกียรติ เป็นต้น

สมโภช หลักฐาน (2548 : 21) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมนั้นผู้บริหารจะเป็นบุคคลสำคัญที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานให้มีบทบาท โดยการสร้างบรรยากาศในรูปแบบต่างๆ เช่นการไว้วางใจผู้ร่วมงาน การยอมรับฟังความคิดเห็น การใช้เทคนิคการตัดสินใจโดยกลุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของสมาชิกในองค์กร เวลา และสถานการณ์อีกด้วย ผู้บริหารจึงต้องรู้จักวิเคราะห์คน วิเคราะห์สถานการณ์ ประกอบไปด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ในการมีส่วนร่วมนั้นผู้บริหารจะต้องสร้างความสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบให้ความอิสระในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ใช้เทคนิคการตัดสินใจด้วยกระบวนการกลุ่ม สร้างความไว้วางใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชยในความสำเร็จของบุคลากร

5. การติดต่อสื่อสาร

5.1 ความหมายของการติดต่อสื่อสาร

นักการศึกษาหลายท่านได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความหมายของคำว่า การติดต่อสื่อสาร แตกต่างกันไป ดังนี้

สุชา พงศ์ถาวราภิณูและคณะ (2548 : 23) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารหมายถึง กระบวนการของการถ่ายทอดสาร(Message) จากบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร(source)ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าผู้รับสาร(Receiver) โดยผ่านสื่อ (Channel)

สมคิด บางโม (2548 : 192) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การส่งข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยการออกคำสั่งหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ในองค์กร การติดต่อสื่อสารที่ดี จะทำให้การดำเนินงานขององค์กรราบรื่นไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์ (2549 : 180) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารหมายถึงการแลกเปลี่ยนคำพูด ข้อเท็จจริง ข่าวสาร สัญลักษณ์เพื่อที่จะให้สมาชิกในองค์กรหนึ่งองค์กรใด ได้เข้าใจความหมาย และสามารถเข้าใจฝ่ายอื่นได้

พชนี นนทศักดิ์ และคณะ (2549 : 215) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารหมายถึง การส่งข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่น ทำให้ทุกคนที่เข้าถึงข่าวสารนั้นทราบและเข้าใจแนวคิดหรือทัศนคติที่ผู้บริหารต้องการสื่อให้สมาชิกคนอื่นๆทราบ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ(2550 :361) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารเป็นการสื่อความหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร ความรู้สึก ความคิดเห็นจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่งซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจ หรือกระบวนการที่ผู้ส่งสาร ได้ส่งข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งจะทำให้เกิดการถ่ายทอดความหมายและการทำความเข้าใจความหมายหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปได้ว่าการติดต่อสื่อสาร หมายถึงการส่งข้อมูลข่าวสาร แนวความคิด ความรู้สึก ความคิดเห็น รวมทั้งทัศนคติจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัย ช่องทางการสื่อสารต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

5.2 บทบาทของผู้บริหารในการติดต่อสื่อสาร

ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจะต้องมีเทคนิค วิธีการในการติดต่อสื่อสาร พอสรุปได้ดังนี้ (เพ็ญศรี พิทักษ์ธรรม มัชฌิมากิโร, 2545 : 163)

1. การให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้เกิดความสนใจในการรับส่งข้อมูล เพื่อให้เข้าใจตรงกัน
2. การใช้สื่อหลายๆทาง การสื่อสารหลายทางจะช่วยให้เข้าใจมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากบางคน อาจจะเหมาะสมหรือมีแนวโน้มจะชอบช่องทางสื่อสารที่แตกต่างกัน เช่นบางคนชอบดู บางคนชอบอ่าน บางคนชอบฟัง เป็นต้น
3. ฝึกความไวที่เข้าใจผู้รับ โดยการฝึกการสังเกตอาการปฏิกิริยาต่างๆและสิ่งแวดล้อม ประกอบการติดต่อสัมพันธ์กัน ด้วยภาษาร่างกาย เป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือมากกว่าการพูดด้วยถ้อยคำภาษาเสมอฉะนั้น ฟังตระหนักถึงสัญญาณหรือสัญลักษณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องในการสื่อสารกันด้วย
4. การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย จุดมุ่งหมายของการสื่อสารที่สำคัญคือการสร้างความเข้าใจกัน ฉะนั้นการเล่นล้อหรือการใช้กลยุทธ์เชิงภาษาจึงไม่ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
5. การใช้เทคนิคการเจียบและการทบทวนความ การเจียบถือเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับได้ อย่างหนึ่ง การเจียบเป็นการกระตุ้นหรือรื้อฟื้นในการฟัง ส่งเสริมให้คิดพิจารณา การเว้นจังหวะระหว่างการพูดอย่างเหมาะสม ถือเป็นการเจียบที่มีประโยชน์มาก ส่วนการทบทวนความ เป็นการกล่าวซ้ำเน้นย้ำ ในสาระสำคัญที่ติดต่อกัน ซึ่งให้คุณค่าสำคัญอย่างน้อย 2 ประการคือเป็นการสนองตอบซึ่งความต้องการได้รับการเอาใจใส่ต่อบุคคลและเป็นการตรวจสอบความเข้าใจให้ตรงกัน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550 : 367) กล่าวถึงการติดต่อสื่อสารภายในองค์การให้เกิด ประสิทธิภาพ สามารถทำได้ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร
2. ผู้บริหารต้องมีการกระทำกับคำพูดที่สอดคล้องกัน
3. ยึดมั่นกับการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง
4. การเน้นเรื่องการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า
5. การแบ่งปันความรับผิดชอบสำหรับการติดต่อสื่อสารกับพนักงาน
6. ความเกี่ยวข้องกับข่าวที่ไม่ดี
7. การวางรูปแบบข่าวสารสำหรับผู้ฟังให้เหมาะสม
8. ผู้บริหารต้องสื่อความหมายโดยใช้เหตุผล
9. จังหวะเวลาเป็นสิ่งสำคัญ
10. การติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่อง

11. การให้เชื่อมโยงภาพรวมกับภาพเล็กๆ

12. ไม่ขึ้นนำสิ่งที่คนควรรู้สึกเกี่ยวกับข่าว

จากที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารในการติดต่อสื่อสารนั้น ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร ใช้เทคนิคและสื่อหลายๆทาง ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ใช้หลักเหตุผลในการสื่อสาร มีการกระทำที่สอดคล้องกับคำพูดและใช้ข้อมูลย้อนกลับในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเข้าใจตรงกัน

6. การทำงานเป็นทีม

6.1 ความหมายของการทำงานเป็นทีม

มีผู้ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีมไว้ดังนี้

สำนักงานสภาราชภัฏ (2545 : 159) กล่าวว่าการทำงานเป็นทีม (Teamwork) เป็นเทคนิคการทำงานที่มุ่งประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของงาน รวมทั้งความพึงพอใจของผู้ร่วมงานที่ทำงานนั้น ดังนั้นการทำงานเป็นทีมจะต้องมีการบริหารงาน โดยมีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน มีงานและลักษณะงานที่กำหนดไว้ รวมถึงมีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีเครื่องมือสำหรับอำนวยความสะดวกในการทำงานไว้ให้พร้อม

มารศรี สุธานี (2545 : 2) ได้กล่าวถึง การทำงานเป็นทีม หรือการทำงานเป็นทีมหรือการสร้างทีมงาน หมายถึงการที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมหรือการกระทำใด ๆ เพื่อเป็นการดึงดูดคนให้ได้เข้าร่วมทำงานและทำให้การทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เนตรพัฒนา ยาวีราช (2546 : 233) ได้ให้ทัศนะของการทำงานเป็นทีมว่าหมายถึงความสำเร็จของผู้บริหารในการประสานการทำงานของบุคลากรหลายฝ่ายเข้าด้วยกัน ให้บรรลุผลสำเร็จ

สุวิทย์ มูลคำ (2549 : 324) กล่าวว่าการสร้างทีมงาน หมายถึง การปรับปรุงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านี้จะมีผลโดยตรงต่อการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย รวมถึงความเป็นอยู่ที่ดีของสมาชิกในสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2550 : 199) ได้สรุปว่าการทำงานเป็นทีมคือคณะบุคคลหรือกลุ่มคนที่ทำงานภายในองค์การใดองค์การหนึ่งเพื่อพัฒนาการทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

Harris (1986 ; อ้างถึงในบุตรี จารุโรจน์ , 2549 : 107) ได้อธิบายไว้ว่าการทำงานเป็นทีมคือการที่สมาชิกแต่ละคนดำเนินการด้วยความรู้ ความสามารถและความพยายามร่วมกัน เพื่อให้ทีมบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ภายใต้การมีส่วนร่วมทางสติปัญญาของสมาชิกทีมและผู้นำทีมจะต้องมีบทบาทที่หลากหลาย จึงจะทำให้ทีมบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีมหมายถึงกระบวนการดำเนินการร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีเป้าหมายของการทำงานเดียวกัน เพื่อบรรลุจุดประสงค์เดียวกัน โดยสมาชิกในกลุ่มต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อให้งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

6.2 บทบาทของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีม

ทุกองค์การต้องการผู้บริหารที่มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการของทีมและเป็นผู้ที่สามารถช่วยตอบสนองความต้องการของสมาชิกของทีมได้ เช่น การให้ผลตอบแทนและการแก้ความขัดแย้งที่ถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญของโครงสร้างทีม บางครั้งผู้นำทีมคนหนึ่งจะต้องคอยดูแลทีมหลาย ๆ ทีมในคราวเดียวกัน หากขาดผู้นำที่ดีแล้วการปฏิบัติงานของทีมก็อาจหลุดไปจากกรอบจากสิ่งที่ควรจะเป็นขาดวิสัยทัศน์และไม่มีภารกิจหรือเกิดความขัดแย้งได้ ซึ่งบทบาทของผู้นำที่สำคัญในทีมมีดังนี้ (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2544 : 153-154)

1. การสร้างความเชื่อถือและสร้างแรงจูงใจให้แก่ทีมงาน
2. ชี้นำสมาชิกของทีมและสมาชิกของกลุ่มเพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานในระดับที่สูง
3. สนับสนุนและช่วยเหลือในเรื่องการตัดสินใจอันเกิดจากการทำงานของทีม
4. เพิ่มศักยภาพและความสามารถของทีมให้มากขึ้น
5. สร้างเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและมีคุณค่าของทีม
6. คาดหวัง ชี้นำในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในทางที่ดีขึ้น
7. จูงใจนำทีมสู่การดำเนินงานที่มีระดับที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ
8. มอบหมายและมอบอำนาจให้สมาชิกของทีมทำงานของตนให้สำเร็จ
9. สนับสนุนสมาชิกของทีมให้จัดงานที่ไม่สำคัญออกไป

สุวิทย์ มูลคำ (2549 : 326-327) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาทีมงานไว้ดังนี้

1. การเริ่มจัดตั้งและหาสมาชิก การที่สมาชิกจะเข้าร่วมทีมงานนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือสมาชิกจะต้องมีความเข้าใจว่าโครงการเป็นอย่างไรและตนเองมีส่วนร่วมอย่างไร
2. การสร้างความไว้วางใจ ทีมงานจะต้องสร้างบรรยากาศของความไว้วางใจให้กับบรรดาสมาชิก โดยจะต้องมีการรับทราบปัญหาร่วมกัน วิเคราะห์และรับฟังคำวิจารณ์ซึ่งกันและกัน
3. การกำหนดวัตถุประสงค์ มีการผสมผสานหรือปรับเป้าหมายของทีมงานไปในแนวทางเดียวกัน โดยอาจใช้กระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกันหรือมีการระดมสมองกำหนดเป็นวัตถุประสงค์โดยรวม มีตัวบ่งชี้ เกณฑ์และเครื่องมือประเมินผลที่ชัดเจน
4. การสร้างความร่วมมือ จัดกิจกรรมให้สมาชิกในทีมมีความร่วมมือกัน มีการเสริมพลังความกระตือรือร้นและความตั้งใจให้สมาชิก รวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจ ตลอดจนการสร้างภาคภูมิใจในการทำงาน

5. การหาแนวปฏิบัติที่ดี เปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อเลือกแนวปฏิบัติที่ดี

6. การดำเนินการ มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอย่างเป็นระบบครบตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผน

7. ทบทวนความก้าวหน้าอยู่เสมอ เป็นการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานว่าถูกทิศทางหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ หากพบข้อบกพร่องจะทำให้แก้ไขได้ทันที

8. การปิดโครงการทีมงานที่ดีไม่ควรเลิกหรือสลายตัวไปเอง แต่ควรสิ้นสุดอย่างเป็นทางการ ควรสรุปว่า สมาชิกได้รับประโยชน์อะไร ได้พัฒนาอย่างไรและได้รับผลตอบแทนอย่างไรในอนาคต เป็นต้น

จากการที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวสรุปได้ว่าการทำงานเป็นทีมให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารควรสร้างความเชื่อถือในทีมงาน ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของทีมงาน สร้างสร้างความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการทำงาน สร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มอบหมายและมอบอำนาจในการทำงานและมีการทบทวนผลการดำเนินงานเป็นประจำ ซึ่งที่ได้รับจะบรรลุสำเร็จตามเป้าหมายประสิทธิภาพ

7. โครงสร้างองค์กร

7.1 ความหมายของโครงสร้างองค์กร

มีผู้ให้ความหมายของโครงสร้างองค์กรไว้ดังนี้

วีโรจน์ สารรัตน์ (2546 : 107) กล่าวว่า โครงสร้างองค์กร หมายถึงรูปแบบอย่างเป็นทางการที่แสดงถึงความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสารหรือการประสานงานที่เชื่อมโยงของบุคคลหรือกลุ่มองค์การเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550 : 116) กล่าวว่าโครงสร้างองค์กรเป็นกระบวนการของการกำหนดความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างบุคคลและทรัพยากรเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือหมายถึง ลักษณะการแบ่งงานอย่างเป็นทางการ เป็นกลุ่มหรือความร่วมมือ

สเตียร์ส (Steers, 1977 ; อ้างถึงใน ศรีสมร แป้งหอม, 2545 : 59) กล่าวว่าโครงสร้างขององค์การ หมายถึงความสัมพันธ์ของทรัพยากรด้านมนุษย์ที่ได้กำหนดไว้ในองค์การเป็นการวางแผนร่วมกัน เริ่มต้นด้วยการกำหนดนโยบาย การจัดสายงาน การกำหนดองค์ประกอบคุณลักษณะของสมาชิก การจัดบุคคลตามความเหมาะสมของสายงาน การกำหนดองค์ประกอบคุณลักษณะของสมาชิก การจัดบุคคลตามความเหมาะสมของงานเป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงการแบ่งงานกันระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา

เบตแมน และสเนล (Bateman & Snell 1999, 2548 : 15) ได้กล่าวว่าการจัดองค์การหมายถึง การกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อประให้การประสานการใช้ทรัพยากรมนุษย์ การเงิน สภาพตามวัตถุประสงค์ทางกายภาพ ข้อมูลและทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จากความหมายของโครงสร้างองค์การ อาจสรุปได้ว่าโครงสร้างองค์การหมายถึง กระบวนการของการกำหนดความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างบุคคลโดยการจัดสายงาน การแบ่งงาน การกำหนดบุคคลตามความเหมาะสมของงาน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผล

7.2 บทบาทของผู้บริหารกับการจัดโครงสร้างองค์การ

วีโรจน์ สารรัตน์(2546 : 107) กล่าวว่า การจัดองค์การเป็นหน้าที่ทางการบริหารที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญตรวจสอบเป็นระยะ ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โครงสร้างที่ออกแบบไว้แต่เดิมยังมีความเหมาะสมที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การหรือไม่ ในปัจจุบันโครงสร้างองค์การที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมนั้น จะต้องมีความยืดหยุ่น มีช่วงการบังคับบัญชาที่สั้นหรือมีโครงสร้างในลักษณะแบนราบ มีลักษณะของการประสานความร่วมมือระหว่างหลายฝ่ายงานที่มีการผนึกกำลังบุคคลที่มีความสามารถเฉพาะ ความชำนาญในหน้าที่ให้เกิดกระบวนการดำเนินงานในเชิงบูรณาการ นำมาซึ่งความรวดเร็วความมีประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน

Hodge and Anthony (1990 : 374) ระบุโครงสร้างองค์การที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะดังนี้

1. สามารถบรรลุเป้าหมายได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำที่สุด(Goal Accomplishment at Last Cost) การมีเครือข่ายของงานที่แตกต่างกันและบูรณาการเข้าด้วยกันเพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
2. มีนวัตกรรม(Innovation)มีระบบข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม
3. มีความยืดหยุ่นและปรับตัว(Flexibility and Adaptiveness)มีการยืดหยุ่นเพื่อการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ และมีการปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมและองค์การเอง
4. สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านทรัพยากรบุคคลและการพัฒนา(Facilitation of human Resource Performance and Development) ส่งเสริมให้มีการอบรมพัฒนาทักษะและการวางแผนพัฒนาอาชีพ
5. สนับสนุนให้มีการประสานงานอย่างทั่วถึง (Facilitation of Coordination)
6. สนับสนุนให้มีกลยุทธ์ (Facilitation of Strategy)

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่าการจัดโครงสร้างองค์การนั้นผู้บริหารจะต้องจัดองค์การให้มีความยืดหยุ่น มีสายการบังคับบัญชาที่สั้น สนับสนุนให้มีการประสานงานอย่างทั่วถึงจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถและจัดกระบวนการดำเนินงานในเชิงบูรณาการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์การในที่สุด

8. เทคโนโลยี

8.1 ความหมายของเทคโนโลยี

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีไว้ดังนี้

สมिता บุญวาส (2547 : 78) สรุปว่า เทคโนโลยีหมายถึงการนำเอาวิธีทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานต่างๆ อย่างมีระบบ

กิดานันท์ มลิทอง (2548 : 15) กล่าวว่าเทคโนโลยีเป็นวิทยาการที่นำเอาความรู้ ความคิด วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ศิลปะและอุปกรณ์ไปประยุกต์ใช้ในงานในด้าน ต่าง ๆให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม ทั้งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงขึ้นในการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย

คำรณ ศรีน้อย (2549 : 2) กล่าวว่า เทคโนโลยี หมายถึงวิธีการที่จะทำให้เกิดสิ่งต่าง ๆตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้

แฮลเซย์ (Halsey, 1974 ; อ้างถึงในสมिता บุญวาส, 2546 : 77)ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีไว้ดังนี้

1. เป็นการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อให้เกิดผลเมื่อได้ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
2. เป็นผลจากการใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้เกิดระเบียบวิธี กระบวนการและสิ่งประดิษฐ์
3. เกิดวัสดุต่าง ๆเพื่อใช้บริการตามความต้องการของสังคม

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า เทคโนโลยี หมายถึงการนำเอาวิธีทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้เกิดระเบียบวิธี กระบวนการ และสิ่งประดิษฐ์เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานต่าง ๆอย่างมีระบบและเกิดประโยชน์สูงสุด

8.2 บทบาทของผู้บริหารในการนำเทคโนโลยีมาใช้

ธนีส ภูศิริ (2546 : 90) กล่าวว่า ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดสถานศึกษาผู้บริหารควรมีบทบาทดังนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ผู้บริหารจะต้องทำความรู้จักกับเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ให้เสียก่อนว่าเทคโนโลยีนั้น ๆเป็นอย่างไร จำนำมาใช้ในสถานศึกษาเพื่ออะไร จะนำเข้ามาได้อย่างไร และเมื่อนำเข้ามาแล้วมีประโยชน์อย่างไรบ้าง หากไม่ทราบข้อมูลเหล่านั้นผู้บริหารก็จะไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าควรจะนำเทคโนโลยีนั้นมาใช้ได้หรือไม่

2. ให้การสนับสนุนและส่งเสริม ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมและให้การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ทั้งทางด้านงบประมาณและด้านบุคลากรในการให้ความสนับสนุนทางด้านงบประมาณในส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ส่วนการสนับสนุนทางด้านบุคลากรนั้น ต้องให้การสนับสนุนโดยจัดหาบุคลากรที่จำเป็นต่อการดำเนินงานมาให้พร้อม เมื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดสถานศึกษา

แล้ว ผู้บริหารก็มีหน้าที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้งานอย่างทั่วถึงและเต็มประสิทธิภาพ กล่าวคือ ในบางครั้งอาจจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์หรือระเบียบในการใช้งานเพื่อให้การใช้งานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นอกจากนี้ยังต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมต่อการใช้เทคโนโลยีที่จะนำเข้ามาใช้งาน เช่น ฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้งาน เป็นต้น

3. ติดตามและประเมินผล ผู้บริหารจะต้องดูแลให้มีการติดตามและมีการประเมินการใช้งาน เพื่อที่จะได้นำผลจากการประเมินมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการในการใช้งานต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา ผู้บริหารควรมีการศึกษาเทคโนโลยี พิจารณาความเหมาะสมกับงานที่จะนำมาใช้เตรียมความพร้อมในการใช้งาน พร้อมติดตาม ประเมินและพัฒนา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธาและความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และเป็นที่ยอมรับของสังคม รายละเอียด มีดังนี้

1. ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มีนิกวิชาการและหน่วยงานต่างๆให้ความหมายของการของการประกันคุณภาพภายใน ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 8 -9) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการเป็นกระบวนการที่บุคคลทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย และวิธีการลงมือทำตามแผนในทุกขั้นตอน มีการบันทึกและติดตามตรวจสอบผลงาน หาจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงและร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้นๆโดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

รุ่ง แก้วแดง (2544 : 104) ได้สรุปไว้ว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึงกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องทำอยู่แล้วการประกันคุณภาพจึงไม่ใช่เรื่องใหม่หรือเป็นเรื่องแปลกแยกไปจากงานปกติและไม่ใช่ว่าการประเมินเพื่อประเมิน ไม่เน้นการสร้างเอกสาร แบบวัด หรือแบบประเมินเป็นจำนวนมาก แต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จรัส นองมาก (2544 : 34) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในว่าหมายถึง การประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาภายใน โรงเรียน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545 : 12) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบการดำเนินงานเพื่อให้ความมั่นใจได้อย่างเต็มที่ว่าการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของ โรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และมีการพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ สามารถรองรับการประเมินภายนอกได้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 3) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในว่า หมายถึง การประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาภายในโรงเรียนโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้น สังกัดที่มีหน้าที่ดูแลสถานศึกษานั้น เป็นการประเมินตนเอง

สรุปได้ว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ เรียนการสอนปกติของสถานศึกษาที่มีแผนงาน กิจกรรม การประเมินผลและติดตามตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาที่เป็นระบบ สะท้อนถึงควมมีคุณภาพโดยโรงเรียนร่วมพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการประเมินตนเองจาก บุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

2. หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการศึกษาซึ่ง บุคลากรในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมพร้อม เห็นคุณค่าและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่าง เป็นระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีหน่วยงานได้ให้หลักการสำคัญไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 11) กล่าวถึงการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาว่า มีหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือการที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุง คุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหายโดย เป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษา จะต้องวางแผนพัฒนาและปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจนทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผลและ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบความเป็นไปอย่างมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารครู อาจารย์และบุคลากรอื่นในสถานศึกษา โดยการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเช่น ชุมชน ผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุงช่วยกันคิด ช่วยกันผลักดันให้ให้สถานศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา(2544 : 13-16)ได้กล่าวถึงหลักการของการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. คุณภาพการศึกษาในบริบทของการประกันคุณภาพ จะเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับ ผู้บริโภคทั้งในและภายนอก คุณภาพภายในหมายถึงความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะของ ผู้เรียนที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับช่วงต่อ ในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตหรือทุกระดับชั้น เรียนคุณภาพภายนอก หมายถึง ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของผู้เรียนที่จำเป็นต่อความอยู่ รอดและการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศชาติในการแข่งขัน ทางธุรกิจ การค้าและทางเทคโนโลยี ระดับภูมิภาคและระดับโลก

2. การประกันคุณภาพทางการศึกษาเป็นการบริการจัดการศึกษาทั้งระบบของสถานศึกษา ปลายเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เน้นการวางแผนและเตรียมการป้องกันล่วงหน้าก่อนที่จะปัญหาจะเกิดขึ้น ไม่ใช่การแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้น

3. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ หลักและความสมเหตุสมผล

4. การตรวจสอบ การวัดและการประเมินผล ในบริบทของการประกันคุณภาพ มีจุดประสงค์ สำคัญ เพื่อให้ได้มา เพื่อข้อมูลย้อนกลับสำหรับการใช้ในการวางแผน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่าง ต่อเนื่องมิใช่การจับผิดหรือการตัดสินให้รางวัลหรือลงโทษ

5. คุณภาพของการออกแบบ (มาตรฐานวิชาการ กรอบหลักสูตรและแผนการสอน)และ กระบวนการทำงาน (การเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรครู และบุคลากรทางการศึกษา) เป็น องค์ประกอบ สำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

6. การประกันคุณภาพการศึกษา เน้นความสำคัญของการสร้างความรู้ ทักษะ และความ มั่นใจและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. การประกันคุณภาพการศึกษา ให้ความสำคัญต่อการประสานสัมพันธ์ภายในระหว่าง หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับและการร่วมมือของหน่วยงาน และองค์กรต่างๆในเขตพื้นที่ การศึกษาและจังหวัด

8. ภาวะความเป็นผู้นำและเอาจริงเอจัง (commitment)ของผู้บริหารสถานศึกษาและการ กระจายอำนาจความรับผิดชอบที่เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือการที่สถานศึกษาร่วมกันปรับปรุง คุณคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน หน่วยงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เน้นสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคน เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาการ หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้

3. แนวคิดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 3-5) ได้กล่าวถึง แนวคิดของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการป้องกัน โดยได้ผนวกแนวคิดของการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดจากการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและแนวคิดของ ประเมินผลภายในที่ยึดติดกับการทำงานปกติที่อาศัยวงจรการทำงานแบบ PDCA กล่าวคือ

แนวคิดของการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวทางที่มุ่งผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ทั้งปวงและยึดประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความเชื่อว่า มนุษย์มี ศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต ดังนั้นในการจัดการศึกษา จึงต้องช่วยกระตุ้น เอื้ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาจนเต็มตามศักยภาพได้ตามมาตรฐาน เพื่อเป็นกำลังสำคัญร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้ง สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

แนวคิดจากการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน(School-Based Management : SBM)เป็นแนวคิดในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาที่มีหลักการสำคัญๆ 5 ประการคือ

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยมีความเชื่อว่า โรงเรียนเป็นหน่วยงานสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาของผู้เรียน ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม จะเกิดความตระหนักในคุณภาพประโยชน์ของการศึกษา และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น จึงทำให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อให้อุปสนองความต้องการของทุกฝ่ายและพร้อมที่จะมุ่งมั่นพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับต่อไป

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration) เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจและร่วมจัดการศึกษาทั้งครูผู้ปกครองตัวแทน ชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียนการที่บุคคลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น

3. หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้กับประชาชน (Return Power to People)ในอดีตมีการจัดการศึกษากันหลากหลาย บางแห่งก็ให้วัด หรือองค์กรในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ต่อมา มีการ

รวมกันจัดการศึกษาให้กระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้เกิดเอกภาพและมาตรฐานทางการศึกษาและเมื่อประชาชนเพิ่มขึ้นความเจริญก้าวหน้าต่างๆเป็นไปอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาโดยส่วนกลางเริ่มข้อจำกัด เกิดความล่าช้า และไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องมีการคืนอำนาจ ให้ท้องถิ่นและประชาชนอย่างแท้จริง จึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชน ได้จัดการศึกษาเอง

4. หลักการบริหารตนเอง (Self-managing) ในระบบการศึกษาทั่วไปมักจะกำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติตามนโยบายของของส่วนกลางโรงเรียนไม่มีอำนาจอย่างแท้จริงสำหรับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น ไม่ได้ปฏิเสธเรื่องการทำงานให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายของส่วนรวม แต่ความเชื่อว่าวิธีการทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้นทำได้หลายวิธี การที่ส่วนกลางทำหน้าที่เพียงนโยบายและเป้าหมาย แล้วปล่อยให้โรงเรียนมีระบบการบริหารด้วยตนเอง โดยให้โรงเรียนมีอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานซึ่งอาจจะดำเนินการได้หลากหลายด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน แล้วแต่ความพร้อมและสถานการณ์ของโรงเรียนผลที่ได้น่าจะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม ที่ทุกอย่างกำหนดมาจากหน่วยงานต้นสังกัด ไม่ว่าจะโดยทางตรงและทางอ้อมก็ตาม

5. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and balance) เป็นการให้หน่วยงานต้นสังกัด มีหน้าที่ กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน องค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกำหนดและเป็นไปตามนโยบายของชาติ

แนวคิดของระบบการประเมินผลภายในที่ยึดติดกับการทำงานปกติ (Built-in Evaluation System) การกำหนดงานในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการตามแนวคิดนี้ มีการทำงาน 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผนการทำงาน (Plan)
2. การปฏิบัติงานตามแผน (Do)
3. การตรวจสอบหรือการประเมินย้อนผลการทำงาน (Check)
4. การนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action)

การทำงานตามกระบวนการหรือวงจรนี้ เรียกว่า วงจรการทำงานแบบ PDCA ซึ่ง เป็นผู้นำมาใช้ในการบริหารจัดการในปัจจุบันซึ่งในขั้นตอนการตรวจสอบการทำงานนั้นก็จะมีการทำงานที่เป็นแบบ PDCA คือ มีการวางแผน การประเมิน การลงมือทำการประเมิน การตรวจสอบผลการประเมิน และแก้ไขปรับปรุง การดำเนินงานหลังจากรู้ผลการประเมินว่ามีจุดบกพร่องในเรื่องใดบ้าง

สรุปได้ว่า แนวคิดของการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดจากการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและแนวคิดของระบบการประเมินผลภายในที่ยึดติดกับการทำงานปกติที่อาศัยวงจรการทำงานแบบ PDCA มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน และมีลักษณะการดำเนินงานที่อาศัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้สำเร็จ รวมทั้งมีการปรับปรุงและตรวจสอบความก้าวหน้าตามจุดหมาย/

เป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่กำหนดไว้ ซึ่งสถานศึกษาหรือหน่วยงานในพื้นที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

4. กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, (ฉบับที่ 2) และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในหมวด 6 มาตรา 48 ดังนี้ ให้หน่วยงานสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ประกอบกับกฎกระทรวงว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 หมวด 1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ข้อ 2 กำหนดว่า ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาเสนอรายละเอียดดังนี้

4.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 8) กล่าวว่า สถานศึกษาควรจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้างระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขนาดใหญ่และขนาดกลาง ควรมีคณะทำงานทำหน้าที่วางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพและจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะทำงานที่มีตัวแทนบุคลากรจากหลายฝ่ายมาร่วมคิด ร่วมวางแผนและร่วมคิดตามตรวจสอบเก็บข้อมูล สวนสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนครูน้อยมาก ควรร่วมกันวางแผน เพื่อไม่ให้สะสมจนทำไม่สำเร็จเมื่อถึงสิ้นปีการศึกษา

สำหรับการจัดระบบสารสนเทศนั้น สถานศึกษาย่อมทราบดีว่ามีอยู่มากมาย เช่น ข้อมูลผู้เรียน ครูและบุคลากร ข้อมูลอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ข้อมูลการพัฒนาบุคลากร ข้อมูลทรัพยากร ข้อมูลงบประมาณ เป็นต้น สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ให้

ครอบคลุมและข้อมูลมีความสมบูรณ์ ค้นหาได้ง่าย และสะดวกรวดเร็วมีการนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่เสมอ

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2544 : 36-37) ได้จำแนกสารสนเทศที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

1. สารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา
 - 1.1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา
 - 1.2 สภาพการบริหารและการจัดการตามโครงสร้างการบริหารและภารกิจ
 - 1.3 ศักยภาพของสถานศึกษา
 - 1.4 ความต้องการของสถานศึกษา
 - 1.5 แนวโน้มของการพัฒนาท้องถิ่น
 - 1.6 แนวทางการจัดการศึกษา
 - 1.7 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะกรรมการนักเรียน
2. สารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน
 - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
 - 2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
 - 2.3 ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน
 - 2.4 รูปแบบการเรียนของผู้เรียน
3. สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ
 - 3.1 หลักสูตรการเรียนการสอน
 - 3.2 การวัดและประเมินผลการเรียน
 - 3.3 การพัฒนากิจกรรมแนะแนว
 - 3.4 การจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 3.5 การวิจัยในชั้นเรียน
4. สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
 - 4.1 สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้
 - 4.2 ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 4.3 การพัฒนาบุคลากร
 - 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน
5. สารสนเทศเพื่อการรายงาน
 - 5.1 คุณภาพผู้เรียน
 - 5.2 คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 5.3 คุณภาพด้านการบริหารจัดการ
 - 5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

กล่าวโดยสรุป การจัดการระบบบริหารและสารสนเทศเป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพ การกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพ กำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพ การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการค้นหา

4.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา(2549 : 7-8)กล่าวว่ามาตรฐานการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาโดยที่ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเอง และบริหารการใช้หลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น รัฐจึงกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินและการประเมินคุณภาพทางการศึกษา

จากมาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำสู่การปฏิบัติให้เกิดผล เพื่อยกระดับการศึกษาของประเทศให้เกิดประโยชน์กับประชาชนไทยทุกคน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ประกาศให้สถานศึกษาทุกแห่งที่เปิดสอนระดับดังกล่าวใช้เป็นเป้าหมายการพัฒนา เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2548

สถานศึกษาต้องนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยที่ประกาศไว้นี้เป็นเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษา อย่างไรก็ตามเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเองต้องเพิ่มมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเฉพาะเจาะจงตามบริบทและความต้องการของท้องถิ่นอีกด้วย

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและเอกลักษณ์ของสถานศึกษา โดยกำหนดให้เหมาะสมครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และศักยภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและท้องถิ่น

กล่าวโดยสรุปการพัฒนามาตรฐานการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษา ความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3 การจัดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 8-9)ได้เสนอไว้ว่า เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดีควรคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมี

ส่วนร่วม และการนำสู่การปฏิบัติได้จริง แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดีควรคำนึงถึงวิธีการการดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว
 2. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนาและสภาพความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม
 3. กำหนดวิธีการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักวิชาการ หรือผลวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน/การจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคคลและการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
 4. เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการได้และระบุไว้ในแผน
 5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
 6. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางมีส่วนร่วมของบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคลากรภายในชุมชน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน
 7. กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
 8. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- กล่าวโดยสรุป การจัดการทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยที่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายอย่างชัดเจนถูกต้อง มีการกำหนดแหล่งวิทยากรภายนอก บทบาทหน้าที่ของบุคลากรและผู้เรียน พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณและการใช้ทรัพยากรมีประสิทธิภาพ

4.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา (2549 : 9) กล่าวว่าในแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีโครงการ/กิจกรรมที่ต้องดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ ตัวชี้วัดของโครงการการดำเนินงานตามแผนนั้น สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการที่จะทำให้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย

เทคนิคการบริหารงานและการจัดการที่ใช้แล้วได้ประสบผลสำเร็จ เช่น วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมิง (Deming Cycle) เป็นเทคนิคที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ นิยมใช้กันแพร่หลาย เพราะเป็นกระบวนการที่มีการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน(Check) และการนำผลการ

ประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับแก้ไข วางมาตรฐาน/มาตรการ กำหนดขั้นตอนใหม่(Act)เพื่อการทำงานต่อไป

วงจรการพัฒนาPDCAสามารถนำไปใช้ดำเนินการได้ในทุกงาน และสอดคล้องกันได้อย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 28) แนะนำการปฏิบัติงานตามแผน เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข
2. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ
3. กำกับ ติดตาม (Motion) ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด ฝ่ายเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน
4. ให้การนิเทศ ติดตาม ประเมิน

กล่าวสรุปได้ว่าการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำอย่างเป็นระบบ มีความชัดเจนถูกต้อง มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน

4.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา(2548 : 35-36)กล่าวว่า การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน และดูแลส่งเสริมให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษาและให้ความเชื่อมั่นว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สาระสำคัญสำหรับการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

1. วิสัยทัศน์และภารกิจ (vision and mission statement) ของสถานศึกษา
2. แผนพัฒนาคุณภาพศึกษา
3. การเรียนการสอนได้แก่สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์และวิธีการสอน กระบวนการเรียนรู้และการตอบสนองของผู้เรียน
4. การเรียนรู้ความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ของผู้เรียนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ได้แก่ ผลงานผู้เรียน ระบบการประเมินและการสนับสนุนการเรียนรู้

5. การบริหารและการจัดการสถานศึกษาได้แก่การบริหารจัดการ วิทยาลัยและภารกิจภาวะผู้นำและการบริหารโครงสร้างขององค์กร การพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรและการมีส่วนร่วมของปกครองและชุมชน

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2544 ค : 10-11) กล่าวว่ากระบวนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การวางแผนการดำเนินงานตรวจสอบและทบทวนภายในสถานศึกษา

1.1 ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน/วิธีการตรวจสอบและทบทวนภายในให้บุคลากรทุกคนรู้และเข้าใจชี้แจงวัตถุประสงค์และขอบข่าย/สาระสำคัญของการตรวจสอบและทบทวนภายในสถานศึกษา

1.2 วางแผนกำหนดการตรวจสอบและทบทวนภายในฯ ของทุกคน/หมวด/โครงการ/ฝ่ายและภาพรวม

2. วิธีการดำเนินงาน

2.1 ครูทุกคนดำเนินการตรวจสอบและทบทวนภายในฯ ภาระงาน/กิจกรรมของตนเอง หัวหน้าหมวดโครงการศึกษาและรวบรวมข้อมูลสรุปเสนอคณะทำงาน

2.2 คณะทำงานตรวจสอบและทบทวนภายในฯ สรุปเป็นข้อมูลเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเป็นข้อมูลระดับฝ่ายและภาพรวมสถานศึกษา

3. การสรุปผลการตรวจสอบและทบทวนภายในฯ

3.1 เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นว่ามีการตรวจสอบและทบทวนภายในฯ ทุกระดับ

3.2 สรุปผลการดำเนินงานเทียบกับสิ่งที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.3 เสนอแนะว่าควรปรับปรุงและพัฒนาอะไร

4. การรายงานข้อมูล

4.1 ระยะเวลาและวันที่ ที่ทำการตรวจสอบและทบทวนภายในฯ

4.2 ขอบเขต และวัตถุประสงค์

4.3 วิธีการ/มาตรฐานที่ใช้ตรวจสอบและทบทวนภายในฯ

4.4 สิ่งที่สามารถทำได้สำเร็จน่าพอใจและสิ่งที่ไม่เป็นไปตามสภาพที่คาดหวัง

4.5 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสิ่งที่ดียิ่งขึ้น และแก้ไขสิ่งที่ไม่เป็นไปตามสภาพที่คาดหวัง และเพื่อให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

5. การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุง

5.1 ระบุสิ่งที่กระทำได้น่าพอใจ และสิ่งที่ไม่จำเป็นไปตามสภาพที่คาดหวัง

5.2 จัดทำบันทึกข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสิ่งที่ดียิ่งขึ้น และแก้ไขสิ่งที่ไม่เป็นไปตามสภาพที่คาดหวัง และเพื่อให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

5.3 กำหนดระยะเวลาในการปรับปรุง

5.4 ตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานซ้ำ

5.5 ถ้าแก้ไขแล้วเสร็จให้สรุปเสนอ

กล่าวสรุปได้ว่าการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาเป็นการวางแผนการดำเนินงาน ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาการกำหนดวิธีการ/มาตรฐานการตรวจสอบ และทบทวน กำหนดคณะบุคคลดำเนินการตรวจสอบและทบทวนมีการสรุปผลการตรวจสอบและทบทวนพร้อมทั้ง นำผลการตรวจสอบและทบทวนไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 13-14) กล่าวว่าจากการตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษาดังกล่าว สถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้ด้วย อย่างไรก็ตามสถานศึกษาที่มีความ พร้อมอาจตั้งคณะทำงานขึ้นทำหน้าที่ประเมินคุณภาพในสถานศึกษาก็ได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างระบบ การประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง นำผลจากการประเมินไประบุไว้ในรายงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาประจำปีต่อ การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาต้องครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน/ปฐมวัยที่กำหนดไว้

นอกเหนือจากนี้ สถานศึกษาอาจทำการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยรวมจำแนกตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนเป็นรายคน เป็นการ ตรวจสอบและยืนยันคุณภาพผู้เรียนตามคุณภาพผู้เรียนทางด้านวิชาการ โดยขอใช้แบบทดสอบจาก องค์การที่มีแบบทดสอบที่ได้มาตรฐาน

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548 : 36) ได้กล่าวถึง การประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ ว่าเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับชั้นที่เป็นประโยชน์แก่ประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ในวิชาแกนโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานการประเมินมาตรฐาน การศึกษาระดับชาติจะกระทำทุกปีในวิชาและระดับชั้นที่เห็นว่าจะมีความจำเป็นและเหมาะสม ส่วนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 จะมีการประเมินด้วยแบบทดสอบความถนัดทางการเรียนหรือSAT(Scholastic Aptitude Test) ทุกปี ดำเนินการโดยหน่วยงานส่วนกลาง ร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดและ หน่วยงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

กล่าวสรุปได้ว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียนตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดด้วยเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน

4.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 14-15) กล่าวว่าการจัดทำรายงานการพัฒนา คุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะการทำงานใดๆ ก็ตามต้องมีการ รายงานผลและนำผลไปใช้จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามเนื่องจากในอดีตมี

การละเลยกันมาก จนทำให้เกิดจุดอ่อนเรื่องระบบฐานข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาจึงมีการตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อรับรองการประกันคุณภาพภายนอก

ในการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาหรือที่เรียกสั้นๆว่า รายงานประจำปีนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.)ได้ให้แนวทางไว้เป็นตัวอย่างในเอกสารชื่อ”แนวทางการเขียนรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา” โดยเสนอแบ่งรายงานเป็น 4 บท คือบทที่ 1 สะท้อนสภาพทั่วไปของสถานศึกษา บทที่ 2 ระบุเป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา บทที่ 3 ระบุความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้แผนพัฒนาการศึกษา บทที่ 4 ระบุจุดเด่น-จุดด้อย และความต้องการช่วยเหลือ นอกจากนี้ ควรระบุหลักฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการประเมินตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานไว้ด้วย

เมื่อจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้ว สถานศึกษาส่งรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดในเดือนพฤษภาคมของทุกปี และส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพสถานศึกษา(สมศ.) เฉพาะในปีที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะนำรายงานของสถานศึกษาทั้งหมดส่งเคราะห์เป็นภาพรวมระดับเขตพื้นที่และเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเดือนกรกฎาคมของทุกปี จากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะได้นำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษามาสังเคราะห์เป็นภาพรวมระดับประเทศนำผลที่ได้มากำหนดเป็นนโยบายกลยุทธ์และยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศต่อไป

กล่าวสรุปได้ว่าการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเป็นการแสดงผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีภายในสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนและศักยภาพสถานศึกษาโดยการแสดงหลักฐานข้อมูลที่เที่ยงตรง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4.8 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548 : 37) กล่าวว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพเป็นกลไกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบมีหน้าที่หลักในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการส่งเสริมพัฒนาและประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาดังนี้

1. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

2. จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ในวิชาแกนหลัก ร่วมการของสถานศึกษาเป็นรายปี รายภาค

3. จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ ในแกนวิชาและคุณลักษณะด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 43-44) ได้กล่าวว่าการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถดำเนินการได้ใน 3 ลักษณะ คือ

1. ดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ทบทวน และประเมินผลการนำระบบประกันคุณภาพ การศึกษามาใช้ในสถานศึกษา ทั้งในช่วงก่อนดำเนินการ และหลังดำเนินการ

2. ทำการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา

3. นำระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่งเสริม สนับสนุนให้มีการ จัดระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบ ติดตาม ปรับปรุง และพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพให้มีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ การศึกษาและปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สัลมาน สะบูดิง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษายะลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก ปัจจัยการบริหารมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยการบริหารด้านการดำเนินงานเป็นทีม ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านภาวะผู้นำและ ด้านโครงสร้างองค์การ สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .842 มีประสิทธิภาพการพยากรณ์ร้อยละ 70.8 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ .354 โดยสร้างสมการพยากรณ์ใน รูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน = .768 +.211 (การทำงานเป็นทีม) +.269 (ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน) +.148 (ภาวะผู้นำ) +.176 (โครงสร้างองค์การ)

มุตตอเหล็บ โต๊ะมูสอ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดปัตตานีตามทัศนะของบุคลากรในโรงเรียนในภาพรวมและรายได้นั้นอยู่ในระดับดีมาก ส่วนปัญหาการดำเนินการทั้งภาพรวมและรายได้นั้นอยู่ในระดับน้อย สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันจะไม่แตกต่างกันโดยภาพรวม เมื่อพิจารณาด้านพบว่าด้านปัจจัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยผู้บริหารมีทัศนะในการดำเนินการสูงกว่าครูผู้สอน ส่วนปัญหาการดำเนินการทั้งภาพรวมและรายได้นั้นไม่แตกต่างกัน สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของบุคลากรที่ปฏิบัติในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันพบว่าไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายได้นั้น ส่วนปัญหาการดำเนินการไม่แตกต่างกันโดยภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านผู้เรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาในการดำเนินการสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

อภิรักษ์ บินมามะ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาสที่พร้อมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา พบว่าทุกโรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนซึ่งยึดตามมาตรฐานชาติและพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ 2 รูปแบบ คือ 1) ยึดมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นเป็นหลัก 2) ยึดภาวะงานของโรงเรียนเป็นหลัก สภาพการดำเนินงานด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน พบว่ามีการตรวจสอบภายในโดยการประเมินตนเองและการตรวจสอบภายนอก โดยสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตลอดจนมีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และสภาพการดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่าโรงเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อรองรับการประเมินจากองค์กรภายนอก 2 ด้านคือ 1) การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร และ 2) การเตรียมพร้อมด้านเอกสาร

สามารถ โสภาเวทย์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ คือด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาและด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาตามลำดับ

สุนทร สุวัชรชัยติวงศ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช

เขต 4 ผลการวิจัย พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้าน ได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนา มาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพ การศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการผุดงระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา ก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน

มุฮัมมัดอิสมี อุซิน (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการ บริหารงานกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ผลจากวิจัยพบว่าระดับทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามทัศนะของครูโดยภาพรวม รวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอดและทักษะ ด้านเทคนิคอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ระดับการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในจังหวัดปัตตานีตามทัศนะของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีตามทัศนะของครู โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูงถึงสูงอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 และ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 และทักษะการบริหารงานของผู้ บริหารทักษะด้านเทคนิคและด้านมนุษยสัมพันธ์ สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานตามกระบวนการ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัด ปัตตานีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .901 มี ประสิทธิภาพในการพยากรณ์ ร้อยละ 81.2 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ .108 โดยสร้างสมการพยากรณ์การปฏิบัติงานตามกระบวนการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = .07843 + .877(X_3) + .416(X_2)$$

สำหรับข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย คือการจัดให้มีโปรแกรมการพัฒนา ผู้บริหารด้านการใช้ เทคนิคหรือกลยุทธ์ในการบริหารงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษารวมทั้ง วิธีการจูงใจซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญในมิติของมนุษยสัมพันธ์

ศรีสมร แป้งหอม (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อ การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัย การบริหารของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในระดับมาก ระดับการประกัน คุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในระดับมาก ปัจจัยการบริหารงานมี ความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทางบวกและอยู่ในระดับสูง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์คือ ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติด้านลักษณะขององค์การและด้านลักษณะของบุคลากร

เมื่อพิจารณาปัจจัยการบริหารในส่วนปัจจัยย่อยที่ส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์พบว่า ปัจจัยการบริหารในส่วนของปัจจัยย่อยที่ส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพภายใน คือด้านความชัดเจนของการกำหนดเป้าหมายด้านการปรับตัวขององค์การและการริเริ่มสิ่งใหม่ ด้านการบริหารทรัพยากร ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกด้านภาวะผู้นำและการตัดสินใจ ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้และด้านสภาพแวดล้อมส่งเสริมการปฏิบัติงาน

ทัศนีย์ หมูคำ(2547 : บทคัดย่อ)ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่าความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านชุมชน ด้านการเรียนการสอนและด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านชุมชน ด้านการเรียนการสอนและด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มี 4 ตัวที่มีนัยสำคัญทางสถิติของการพยากรณ์ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้บริหาร ด้านการวางแผนและด้านครูผู้สอน โดยมีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 69.80 ซึ่งสามารถเขียนสมการในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y}$ และสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z}$ ได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .796 + .323(x_6) + .180(x_1) + .132(x_3) + .123(x_2)$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .378(z_6) + .257(z_1) + .174(z_3) + .141(z_2)$$

ชาญวุฒิ เจริญเจริญ (2548 : บทคัดย่อ)ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยพบว่าปัจจัยอยู่ในระดับมากเรียงจากลำดับมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา การทำงานเป็นทีมและวิสัยทัศน์ปรัชญาและเป้าหมายตามลำดับ การมีส่วนร่วมของชุมชนในลำดับสุดท้าย ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในมาตรฐานด้านผู้บริหาร พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุดมาตรฐานที่ 14 คือ

สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มาตรฐานด้านครูผู้สอน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มาตรฐานที่ 24 คือ ครูมีวุฒิมีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและครูมีเพียงพอ มาตรฐานด้านผู้เรียน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มาตรฐานที่ 10 คือ ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี

ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการในภาพรวม คือปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ ปรัชญาและเป้าหมายและสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นรายมาตรฐาน พบว่าปัจจัยด้านความสามารถของบุคลากรแกนนำส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ ปรัชญา และเป้าหมายส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในมาตรฐานด้านครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ปัจจัยด้านการดำเนินงานเป็นทีมและสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สุนีย์ ทองหล่อ (2548 : 97-99) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยการบริหารงานของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาปัจจัยการบริหารทั้ง 2 ปัจจัยพบว่าปัจจัยภายใน อยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับปานกลาง ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยภาพรวม พบว่า มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนการดำเนินงาน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ขั้นตอนคือขั้นตอนการดำเนินการและขั้นตอนการวางแผน ส่วนอีก 2 ขั้นตอนอยู่ในระดับปานกลาง คือขั้นตอนการนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน และขั้นตอนการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันระดับสูง และความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูงทั้ง 2 ปัจจัย ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารในส่วนของปัจจัยย่อย แต่ละตัวแปรกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในระดับสูงคือด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านภาวะผู้นำและมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง จำนวน 9 ด้านคือด้านเทคโนโลยี ด้านการเมือง ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านสังคม ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ ด้านสภาพแวดล้อมและด้านเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในแต่ละขั้นตอนพบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในระดับสูงทุกขั้นตอน

สำหรับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่าปัจจัยการบริหารทั้ง 2 ปัจจัยร่วมกันส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 คือปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{tot} = 0.005 + 0.646x_1 + 0.352x_2$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{tot} = 0.575x_1 + 0.302x_2$$

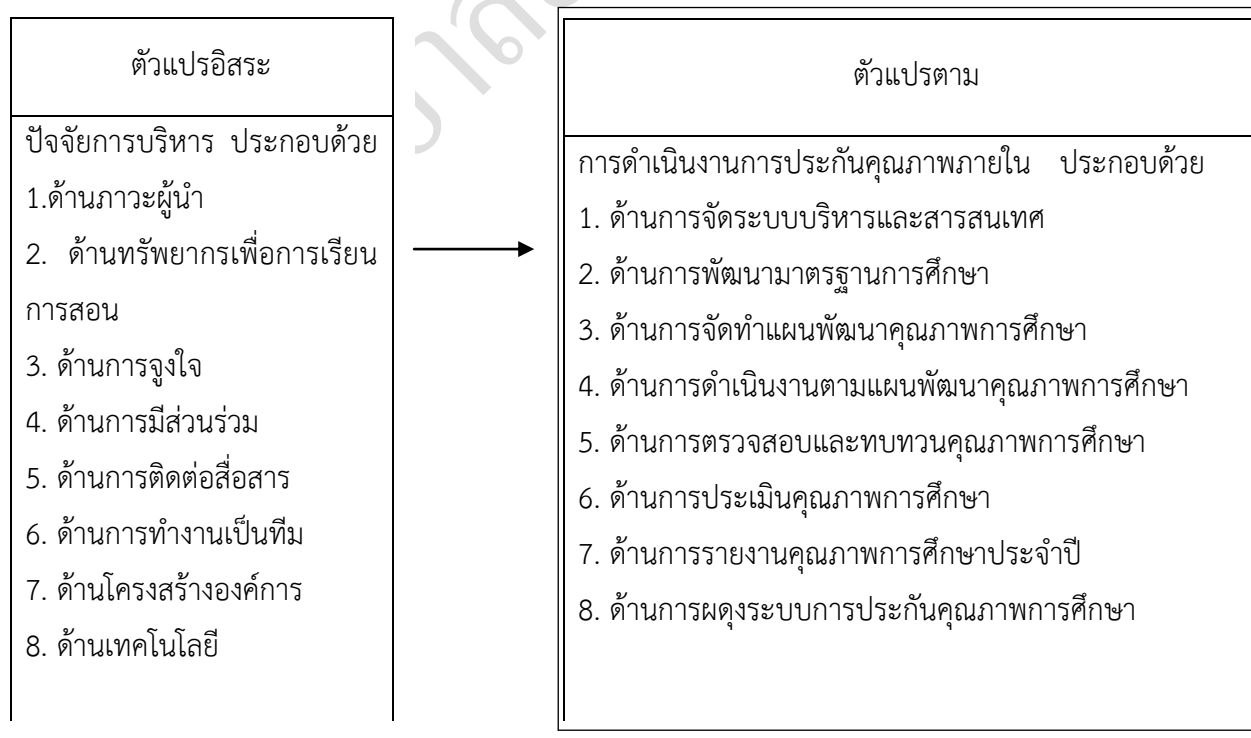
กุสุมา วิเศษ (2548 : 131) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีทัศนคติต่อการดำเนินงานปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นลักษณะของบุคลากรที่อยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจันทบุรีเขต 2 ด้านลักษณะ และด้านนโยบายการบริหารงานและการปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อมและด้านนโยบายการบริหารและปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านลักษณะบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจันทบุรีเขต 2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการจัดระบบบริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาและด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก การดำเนินงานด้านปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา และด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีการดำเนินงานปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01ทุกด้าน การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01ทุกด้าน การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาและด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาและรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ความสัมพันธ์ทางปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดจันทบุรี เขต 2 โดยรวม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้านและเป็นความสัมพันธ์กันในทางบวก

จากการศึกษางานวิจัย สรุปได้ว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยภาวะผู้นำ ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจูงใจ การมีส่วนร่วม การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม โครงสร้างองค์กร และเทคโนโลยี ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในทุกฝ่ายต้องศึกษาวิเคราะห์ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และนำปัจจัยด้านต่างๆ มาใช้เป็นกลไกในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
2. ปัจจัยการบริหารอย่างน้อย 1 ตัวสามารถพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในบทนี้จะกล่าวถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและแผนปฏิบัติการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา จำนวน 41 โรงเรียน ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,475 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา จำนวน 41 โรงเรียน ปีการศึกษา 2553 ได้มาดังนี้

1. โดยการคำนวณสูตรยามานะ (Yamane, 1973 : 888) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย	N	แทน	ขนาดของประชากร
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	e	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (0.05)
			แทนค่าจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$= n = \frac{1,475}{1 + 1,475(0.05)^2}$$
$$= 314.67$$

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 315 คน

2. จากนั้นทำการสุ่มโดยการแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามอำเภอ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวนครู (ประชากร)	จำนวนครู (กลุ่ม ตัวอย่าง)
1	เมืองยะลา	654	140
2	ยะหา	271	58
3	บันนังสตา	251	53
4	รามัน	219	47
5	ธารโต	28	6
6	เบตง	52	11
	รวม	1,475	315

3. ดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เป็นแบบสอบถามมี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร จำนวน 8 ด้านประกอบด้วยด้านภาวะผู้นำ ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านโครงสร้างองค์การ และด้านเทคโนโลยี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา จำนวน 8 ด้าน ประกอบด้วยด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี และด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

2.1 ดำเนินการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร ประกอบด้วยด้านภาวะผู้นำ ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านโครงสร้างองค์การและด้านเทคโนโลยี และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ประกอบด้วยด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2 แล้วสร้างข้อคำถามตามตัวแปรตามที่ศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ตอนตามตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

2.3 จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง(Construct Validity)และเชิงเนื้อหา(Content Validity) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (IC)(Hambleton and Rovinelli ; อ้างถึงใน บุญเชิด ภิญโญนนตพงศ์, 2527 : 69)

2.4 จากนั้นทำการทดลองเครื่องมือ (Try out) กับบุคคลที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี จำนวน 30 ชุดเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อิอัลฟา (Alpha coefficient)ตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach, 1990 : 147; พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 125-126)ได้ค่าความเชื่อมั่นรวมปัจจัยและการประกันคุณภาพและแต่ละด้านปรากฏในภาคผนวก

2.5 จากนั้น นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือพร้อมแบบสอบถามให้ผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลา เพื่อให้ผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูตอบแบบสอบถาม

2. ผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลาแบบสอบถามและส่งคืนใน 7 วัน

3. จากนั้นทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 315 ฉบับจากที่ส่งไป 315 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 พบว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. จากนั้นเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากคอมพิวเตอร์ช่วยในการวิเคราะห์ โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 ตอนที่ 1 เป็นการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับปัจจัยการบริหารและระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ภาพรวมทุกด้าน รายด้านและรายข้อในการแปลผลใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ค่าเฉลี่ยของเบสต์ (Best, 1977 : 174) ดังนี้

ปัจจัยการบริหาร ซึ่งใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ในการแปลความหมาย สำหรับปัจจัยภาวะผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึงพฤติกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึงพฤติกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึงพฤติกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึงพฤติกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึงพฤติกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ปัจจัยการบริหาร ซึ่งใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ในการแปลความหมาย สำหรับปัจจัยทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน โครงสร้างองค์การ และเทคโนโลยี ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึงมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึงมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึงมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึงมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึงมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ซึ่งใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึงมีการดำเนินงานประกันคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึงมีการดำเนินงานประกันคุณภาพอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึงมีการดำเนินงานประกันคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึงมีการดำเนินงานประกันคุณภาพอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึงมีการดำเนินงานประกันคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2 ตอนที่ 2 เป็นการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการทดสอบค่าที (t-test) ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเกณฑ์การแปลผลความสัมพันธ์ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 144)

- .80 ขึ้นไป หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
- .60-.79 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง
- .40-.59 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
- .20-.39 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
- ต่ำกว่า .20 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

1.3 ตอนที่ 3 เป็นการสร้างสมการพยากรณ์ เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดี โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีการแบบขั้นบันได (Stepwise Method)

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

- 2.1.1 หาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)
- 2.1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.2.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
- 2.2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 2.2.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
- 2.2.4 ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) โดยการทดสอบค่าที (t-test)
- 2.2.5 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีการแบบขั้นบันได (Stepwise Method)

แผนปฏิบัติการวิจัย

ผู้วิจัยและคณะได้วางแผนปฏิบัติการวิจัยไว้ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แผนปฏิบัติการวิจัย

ที่	รายการดำเนินการ	ระยะเวลา
1.	เสนอเค้าโครงวิจัยเพื่อขอรับทุน	ต.ค. 52
2.	เขียนบทที่ 1	พ.ย. 52
3.	เขียนบทที่ 2	ธ.ค. 52

4.	เขียนบทที่ 3	ม.ค. 52
5.	เก็บข้อมูลภาคสนามและวิเคราะห์ข้อมูล	ก.พ. – มี.ค. 53
6.	เขียนบทที่ 4	เม.ย. 53
7.	เขียนบทที่ 5	พ.ค. 53
8.	ตรวจสอบ/เข้าเล่มรายงาน	มิ.ย. – ก.ค. 53
9.	ส่งรายงานให้เจ้าของทุนและเผยแพร่งานวิจัย	ส.ค. – ก.ย. 53

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ผู้วิจัยขอนำเสนอในบทที่ 3 หัวข้อ ได้แก่ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดมีดังนี้

สัญลักษณ์ที่นำเสนอ

การนำเสนอการวิจัยในครั้งนี้ ขอกำหนดสัญลักษณ์ไว้ ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มประชากร
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์
Y'	แทน	คะแนนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่ได้จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
SE_{est}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
***	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ภาพรวมและรายด้าน

1.1 ระดับระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลาภาพรวมทุกด้าน

2.7 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

2.8 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

2.9 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3. ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

4. ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการค้นหาตัวแปรที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ปรากฏดังตารางที่ 8 – 16

ตารางที่ 8 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ในภาพรวมและแยกเป็นรายด้าน

ลำดับที่	ด้าน	$\bar{X}$	SD	ระดับปัจจัยการบริหาร
1	ภาวะผู้นำ	3.68	.72	มาก
2	ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	3.51	.74	มาก
3	การจูงใจ	3.57	.75	มาก
4	การมีส่วนร่วม	3.45	.65	ปานกลาง
5	การติดต่อสื่อสาร	3.57	.73	มาก
6	การทำงานเป็นทีม	3.48	.72	ปานกลาง
7	โครงสร้างองค์การ	3.56	.72	มาก
8	เทคโนโลยี	3.53	.80	มาก

รวม	3.54	.66	มาก
-----	------	-----	-----

จากตารางที่ 8 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วมและด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 9 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านภาวะผู้นำ

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัจจัย การบริหาร
1	ผู้บริหารใช้ความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการ	3.76	.82	มาก
2	ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3.52	.89	มาก
3	ผู้บริหารสามารถกำหนดภาพในอนาคตและแนว ทางแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี	3.57	.89	มาก
4	ผู้บริหารสร้างสรรค์ผลงานให้ปรากฏต่อสายตาเพื่อน ร่วมงานอยู่เสมอ	3.58	.83	มาก
5	ผู้บริหารสามารถประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงาน ต่างๆได้เป็นอย่างดี	3.80	.90	มาก
6	ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ	3.79	.91	มาก
7	ผู้บริหารใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน	3.61	.94	มาก
8	ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.77	.97	มาก
รวม		3.68	.72	มาก

จากตารางที่ 9 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านภาวะผู้นำ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยประเด็นผู้บริหารสามารถประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.80$) และประเด็นผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.52$)

ตารางที่ 10 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัจจัย การบริหาร
9	ผู้บริหารจัดอาคารสถานที่ที่มีความพร้อมต่อการเรียนการสอน	3.59	.89	มาก
10	ผู้บริหารจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.64	.96	มาก
11	ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความร่มรื่น สวยงาม สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้	3.59	.95	มาก
12	ผู้บริหารจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	3.40	1.02	ปานกลาง
13	ผู้บริหารจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี	3.43	.92	ปานกลาง
14	ผู้บริหารจัดทำแผนการใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	3.58	.87	มาก

15	ผู้บริหารจัดให้มีการใช้งบประมาณตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ	3.46	.92	ปานกลาง
16	ผู้บริหารจัดให้มีการตรวจสอบและรายงานด้านการเงินอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3.39	.96	ปานกลาง
รวม		3.51	.74	มาก

จากตารางที่ 10 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลางอย่างละร้อยละ 50 (4 ข้อ)

ตารางที่ 11 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการจูงใจ

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัจจัย การบริหาร
17	ผู้บริหารสร้างจุดมุ่งหมายในการทำงานที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม	3.59	.92	มาก
18	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญในตัวบุคลากร	3.69	.88	มาก
19	ผู้บริหารให้ความสนในบุคลากรเป็นรายบุคคล	3.54	.90	มาก
20	ผู้บริหารจัดให้มีระบบสวัสดิการ สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร	3.50	.88	มาก

21	ผู้บริหารจัดระบบงานที่ดีเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการทำงาน	3.57	.88	มาก
22	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถของบุคลากร	3.55	.93	มาก
23	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เอื้อและส่งเสริมการปฏิบัติงาน	3.62	.86	มาก
24	ผู้บริหารได้จัดเตรียมความพร้อมในเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน	3.54	.90	มาก
รวม		3.57	.75	มาก

จากตารางที่ 11 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการจูงใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นผู้บริหารเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะต่างๆเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญในตัวบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.69$) และประเด็นผู้บริหารจัดให้มีระบบสวัสดิการ สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.50$)

ตารางที่ 12 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วม

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัจจัย การบริหาร
25	ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากร ผู้เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.70	.88	มาก
26	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากร ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วม	3.53	.83	มาก

รับผิดชอบ และร่วมรับผลประโยชน์				
27	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรตัดสินใจได้อย่างอิสระ	2.95	1.01	ปานกลาง
28	ผู้บริหารใช้เทคนิคการตัดสินใจโดยกระบวนการกลุ่ม	3.40	.83	ปานกลาง
29	ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจให้บุคลากรแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยมีผู้บริหารคอยให้ความช่วยเหลือ	3.52	.86	มาก
30	ผู้บริหารให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชยเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของผลงาน	3.58	.91	มาก
รวม		3.45	.65	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ประเด็นผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรตัดสินใจได้อย่างอิสระ และผู้บริหารใช้เทคนิคการตัดสินใจโดยกระบวนการกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 13 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการติดต่อสื่อสาร

ลำดับ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัจจัย
-------	--------	-----------	----	-------------

ที่				การบริหาร
31	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร	3.57	.89	มาก
32	ผู้บริหารใช้เทคนิคและสื่อหลายๆทางเพื่อให้บุคลากร ได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน	3.53	.90	มาก
33	ผู้บริหารใช้ภาษาที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	3.52	.95	มาก
34	ผู้บริหารใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความสนใจและ ความเข้าใจตรงกัน	3.65	.77	มาก
35	ผู้บริหารสื่อความหมายโดยไร้เหตุผล	3.61	.85	มาก
36	ผู้บริหารมีการดำเนินงานตามที่พูด	3.50	.87	มาก
รวม		3.57	.73	มาก

จากตารางที่ 13 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการติดต่อสื่อสาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นผู้บริหารใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความสนใจและความเข้าใจตรงกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.65$) และประเด็นผู้บริหารมีการดำเนินงานตามที่พูด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.50$)

ตารางที่ 14 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการทำงานเป็นทีม

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัจจัย การบริหาร
37	ผู้บริหารสร้างความเชื่อถือและแรงจูงใจในทีมงาน	3.42	.86	ปานกลาง
38	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจแก้ปัญหา	3.57	.92	มาก
39	ผู้บริหารมีการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของ ทีมงานอย่างต่อเนื่อง	3.37	.90	ปานกลาง
40	ผู้บริหารเสริมสร้างความกระตือรือร้นให้ทีมงาน	3.37	.89	ปานกลาง
41	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศของความไว้วางใจให้กับสมาชิก ทีมงาน	3.55	.88	มาก
42	ผู้บริหารมอบหมายและมอบอำนาจให้สมาชิกทำงานของ ตนเองให้สำเร็จ	3.51	.91	มาก
43	ผู้บริหารให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชยเพื่อนร่วมงานในโอกาส ที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ	3.52	.92	มาก
รวม		3.48	.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการทำงานเป็นทีม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลางใกล้เคียงกัน โดยอยู่ในระดับมากมีจำนวนมากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 15 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านโครงสร้างองค์การ

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัจจัย การบริหาร
44	ผู้บริหารจัดโครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่น มีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ	3.49	.90	ปานกลาง
45	ผู้บริหารจัดให้มีสายการบังคับบัญชาที่สั้นทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร	3.55	.89	มาก
46	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการประสานงานอย่างทั่วถึงระหว่างฝ่าย/กลุ่มต่างๆในโรงเรียน	3.58	.89	มาก
47	ผู้บริหารจัดบุคลากรสอดคล้องกับความรู้ความสามารถ	3.66	.78	มาก
48	ผู้บริหารจัดกระบวนการดำเนินงานเชิงบูรณาการเพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกัน	3.54	.86	มาก
รวม		3.56	.72	มาก

จากตารางที่ 15 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านโครงสร้างองค์การ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ประเด็นผู้บริหารจัดโครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่น มีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.49$)

ตารางที่ 16 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านเทคโนโลยี

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัจจัย การบริหาร
49	ผู้บริหารทำการศึกษาเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้	3.58	.93	มาก
50	ผู้บริหารจัดให้มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับงานที่จะนำมาใช้	3.57	.90	มาก
51	ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยี	3.49	.93	ปานกลาง
52	ผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีต่างๆที่นำเข้ามาใช้ในงาน	3.50	.90	มาก
53	ผู้บริหารมีการติดตาม ประเมินผลการใช้งานเพื่อจัดหาเทคโนโลยีต่างๆให้สอดคล้องกับความต้องการในการใช้งานต่อไป	3.51	.90	มาก
รวม		3.53	.80	มาก

จากตารางที่ 16 ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านเทคโนโลยี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นประเด็นผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.49)

2. ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ปรากฏดังตารางที่ 17 – 25

ตารางที่ 17 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ในภาพรวมและแยกเป็นรายด้าน

ลำดับที่	ด้าน	$\bar{X}$	SD	ระดับการดำเนินงานประกันฯ
1	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	3.62	.73	มาก
2	การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	3.64	.73	มาก
3	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.63	.73	มาก
4	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.62	.79	มาก
5	การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	3.60	.72	มาก
6	การประเมินคุณภาพการศึกษา	3.55	.75	มาก
7	การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	3.61	.78	มาก
8	การผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	3.60	.82	มาก
รวม		3.61	.69	มาก

จากตารางที่ 17 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น โดยด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

และการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.63$) และประเด็น ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.55$)

ตารางที่ 18 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการ ดำเนินงาน ประกันฯ
1	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	3.75	.88	มาก
2	ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	3.70	.81	มาก
3	ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตามให้ความเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	3.59	.88	มาก
4	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะบุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	3.51	.83	มาก
5	ผู้บริหารจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อ	3.56	.86	มาก

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษา

รวม	3.62	.73	มาก
-----	------	-----	-----

จากตารางที่ 18 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.75$) และประเด็นผู้บริหารแต่งตั้งคณะบุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.51$)

ตารางที่ 19 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการ ดำเนินงาน ประกันฯ
6	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับ สถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	3.69	.83	มาก
7	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับ สถานศึกษาที่ครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้	3.70	.85	มาก
8	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับ สถานศึกษาที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้	3.59	.88	มาก
9	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับ	3.61	.92	มาก

สถานศึกษาที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน				
10	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา และท้องถิ่น	3.56	.84	มาก
11	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐาน	3.68	.85	มาก
รวม		3.63	.73	มาก

จากตารางที่ 19 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยประเด็นผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.70$) และประเด็นผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.56$)

ตารางที่ 20 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการ ดำเนินงาน ประกันฯ
12	ผู้บริหารจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	3.75	.83	มาก

13	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ	3.71	.88	มาก
14	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม	3.73	.88	มาก
15	ผู้บริหารกำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ	3.55	.90	มาก
16	ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนอย่างชัดเจน	3.59	.89	มาก
17	ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างชัดเจน	3.54	.91	มาก
18	ผู้บริหารมีการกำหนดการจัดสรรงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	3.53	.96	มาก
รวม		3.63	.73	มาก

จากตารางที่ 20 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นผู้บริหารจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.75$) และประเด็น ผู้บริหารมีการกำหนดการจัดสรรงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.53$)

ตารางที่ 21 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ลำดับ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการ
-------	--------	-----------	----	----------

ที่				ดำเนินงาน ประกันฯ
19	ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม วางแผนการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.67	.89	มาก
20	ผู้บริหารจัดให้มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	3.63	.91	มาก
21	ผู้บริหารจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่บุคลากร เพื่อให้ การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	3.57	.91	มาก
22	ผู้บริหารได้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.60	.89	มาก
รวม		3.62	.79	มาก

จากตารางที่ 21 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นผู้บริหารจัดให้มีการประชุม วางแผนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.67$) และประเด็นผู้บริหารจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่บุคลากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.57$)

ตารางที่ 22 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการ ดำเนินงาน ประกันฯ
23	ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงานตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษา	3.59	.92	มาก
24	ผู้บริหารกำหนดวิธี/มาตรฐานที่ใช้ในการตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษา	3.66	.78	มาก
25	ผู้บริหารกำหนดให้คณะบุคคลดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพ ะรายงานการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	3.63	.81	มาก
26	ผู้บริหารจัดให้มีการสรุปผลการตรวจสอบและทบทวน คุณภาพการศึกษาเพื่อเทียบเคียงกับสิ่งที่กำหนดไว้ใน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.53	.86	มาก
27	ผู้บริหารมีการนำผลการดำเนินงานไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป	3.58	.88	มาก
รวม		3.60	.72	มาก

จากตารางที่ 22 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นผู้บริหารกำหนดวิธี/มาตรฐานที่ใช้ในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.66$) และประเด็นผู้บริหารจัดให้มีการสรุปผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาเพื่อเทียบเคียงกับสิ่งที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.53$)

ตารางที่ 23 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการ ดำเนินงาน ประกันฯ
28	ผู้บริหารจัดให้ผู้เรียนในทุกระดับช่วงชั้นที่หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดได้รับการประเมินผล สัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.63	.84	มาก
29	ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินด้วยเครื่องมือที่มาตรฐาน	3.47	.87	ปานกลาง
30	ผู้บริหารจัดให้มีการรายงานผลการประเมินอย่างชัดเจน เข้าใจง่ายและเชื่อถือได้	3.52	.85	มาก
31	ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้ พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.57	.89	มาก
รวม		3.55	.75	มาก

จากตารางที่ 23 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่
ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นประเด็น
ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินด้วยเครื่องมือที่มาตรฐาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.47$)

ตารางที่ 24 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการ ดำเนินงาน ประกันฯ
32	ผู้บริหารมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ที่มีการระบุความสำเร็จตามเป้าหมายในแผนพัฒนา การศึกษาของสถานศึกษา	3.63	.89	มาก
33	ผู้บริหารกำหนดให้มีการระบุหลักฐาน ข้อมูลและผล การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนไว้ในรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปี	3.57	.92	มาก
34	ผู้บริหารจัดให้มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีภายในสถานศึกษา	3.63	.86	มาก
35	ผู้บริหารจัดให้มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน	3.60	.89	มาก
รวม		3.61	.78	มาก

จากตารางที่ 24 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย
ประเด็นผู้บริหารมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีที่มีการระบุความสำเร็จตามเป้าหมาย
ในแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และผู้บริหารจัดให้มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษา

ประจำปีภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.63$) และประเด็นผู้บริหารกำหนดให้มีการระบุหลักฐาน ข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนไว้ในรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.57$)

ตารางที่ 25 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการ ดำเนินงาน ประกันฯ
36	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	3.63	.87	มาก
37	ผู้บริหารมีการตรวจสอบ ติดตาม ทบทวนและประเมินผลการนำระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา	3.59	.90	มาก
38	ผู้บริหารมีการปรับปรุงและพัฒนาาระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา	3.58	.90	มาก
39	ผู้บริหารมีการนำระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.60	.95	มาก
รวม		3.60	.82	มาก

จากตารางที่ 25 ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.63$) และประเด็นผู้บริหารมีการปรับปรุงและพัฒนาาระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.58$)

3. ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ปรากฏดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ปัจจัยการบริหาร	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน								รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	
ด้านภาวะผู้นำ	.739**	.731**	.746**	.725**	.742**	.706**	.687**	.720**	.792**
ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	.699**	.722**	.744**	.720**	.719**	.679**	.662**	.689**	.770**
ด้านการจูงใจ	.708**	.713**	.762**	.719**	.704**	.691**	.669**	.697**	.774**
ด้านการมีส่วนร่วม	.696**	.700**	.728**	.712**	.697**	.670**	.657**	.700**	.760**
ด้านการติดต่อสื่อสาร	.723**	.748**	.759**	.767**	.725**	.706**	.709**	.717**	.801**
ด้านการทำงานเป็นทีม	.711**	.733**	.747**	.710**	.709**	.688**	.685**	.704**	.778**
ด้านโครงสร้างองค์การ	.760**	.746**	.778**	.763**	.777**	.707**	.718**	.748**	.820**
ด้านเทคโนโลยี	.734**	.744**	.811**	.765**	.763**	.694**	.708**	.726**	.813**
รวม	.800**	.810**	.843**	.816**	.810**	.768**	.762**	.791**	.875**

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

- 1 หมายถึง ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 2 หมายถึง ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 3 หมายถึง ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4 หมายถึง ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5 หมายถึง ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 6 หมายถึง ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
- 7 หมายถึง ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 8 หมายถึง ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

จากตารางที่ 26 ผลการทดสอบสหความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเชิงบวกในระดับค่อนข้างสูงถึงสูงทั้งรายด้านและภาพรวม

4. ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ปรากฏดังตารางที่ 27-28

ตารางที่ 27 การค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ตัวพยากรณ์ที่ใช้	R	R ²	F
โครงสร้างองค์การ	.820	.672	639.547**
โครงสร้างองค์การ เทคโนโลยี	.858	.736	433.736**
โครงสร้างองค์การ เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ	.873	.762	330.587**
โครงสร้างองค์การ เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีม	.878	.771	259.586**
โครงสร้างองค์การ เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีม การติดต่อสื่อสาร	.880	.775	211.678**

**** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01**

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่าตัวพยากรณ์ที่ถูกเลือกเข้ามาเป็นอันดับแรกคือ โครงสร้างองค์กร มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์เท่ากับ .672 หรือ 67.2%

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ เทคโนโลยี เข้าไป พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 มีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์เท่ากับ.736 หรือ 73.6%

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ ภาวะผู้นำเข้าไป พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์เท่ากับ.762 หรือ 76.2%

และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ การทำงานเป็นทีมเข้าไป พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 มีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์เท่ากับ .771 หรือ 77.1%

และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ การติดต่อสื่อสารเข้าไป พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 มีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์เท่ากับ .775 หรือ 77.5%

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา คือ โครงสร้างองค์กร เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีมและการติดต่อสื่อสาร

ตารางที่ 28 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a)

ตัวพยากรณ์	B	SE_{est}	T
------------	---	------------	---

1. โครงสร้างองค์กร	.199	.057	3.477**
2. เทคโนโลยี	.241	.044	5.435**
3. ภาวะผู้นำ	.199	.049	4.069**
4. การทำงานเป็นทีม	.134	.048	2.792**
5. การติดต่อสื่อสาร	.127	.055	2.317**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$R = .880$$

$$a = .393$$

$$R^2 = .775$$

$$SE_{est} = .103$$

จากตารางที่ 28 พบว่า เมื่อนำปัจจัยการบริหารทั้ง 8 ด้านไปหาความสัมพันธ์เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเป็นตัวแปรตาม ตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) ที่ดี คือ โครงสร้างองค์กร เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีม และการติดต่อสื่อสาร ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลาอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .880 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ได้ร้อยละ 77.5 ($R^2 = .775$) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) เท่ากับ .103 ได้สมการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเมื่อใช้ปัจจัยการบริหารเป็นตัวพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในในรูปคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน} = & .393 + .199 (\text{โครงสร้างองค์กร}) \\ & + .241 (\text{เทคโนโลยี}) + .199 (\text{ภาวะผู้นำ}) + .134 \\ & (\text{การทำงานเป็นทีม}) + .127 \\ & (\text{การติดต่อสื่อสาร}) \end{aligned}$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สำหรับในบทนี้ จะขอนำเสนอตามลำดับในหัวข้อต่อไปนี้ได้แก่สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผลการวิจัย จะขอนำเสนอรายละเอียดประกอบด้วยวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัย ตามลำดับ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา
4. เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลาปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,475 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2553 จำนวน 315 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมี 2 ตอน คือ
 - 2.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร ประกอบด้วยด้านภาวะผู้นำ ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสารด้านการทำงานเป็นทีม ด้านโครงสร้างองค์กรและด้านเทคโนโลยี
 - 2.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ประกอบด้วยด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและ

ทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากคอมพิวเตอร์ช่วยในการวิเคราะห์โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบที (t-test) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีการแบบขั้นบันได (Stepwise Method)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น
2. ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น
3. ผลการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเชิงบวกในระดับค่อนข้างสูงถึงสูงทั้งภาพรวมและรายด้าน
4. ปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา คือ โครงสร้างองค์การ เทคโนโลยีภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีมและการติดต่อสื่อสาร

อภิปรายผล

การอภิปรายผล จะขอนำเสนอในประเด็นที่สำคัญที่ควรแก่การอภิปราย ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีสมร แป้งหอม(2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุดนี้ หนูคำ(2547 : บทคัดย่อ)ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่าความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก กุสุมา วิเศษ (2548 : 131) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีทัศนะต่อการดำเนินงานปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับสุนีย์ ทองหล่อ (2548 : 97-99) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยการบริหารงานของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยทั้ง 8 ประการเป็นพื้นฐานที่ผู้บริหารต้อง ทราบและนำไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารมีการปฏิบัติอยู่ทุกเมื่อเป็นปกติวิสัยใน สถานศึกษาตามหลักการบริหารสถานศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ยังได้รับการพัฒนาหลากหลายรูปแบบทั้งการฝึกอบรม การ สัมมนา การศึกษาดูงานและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นอยู่เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ ผู้อำนวยโรงเรียนและครูประเมินการปฏิบัติงานด้านปัจจัยการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดยะลาในระดับมากนั่นเอง

2. ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งสี่สอดคล้องกับงานวิจัยของมุตตอเหล็บ โต๊ะมูสอ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนในจังหวัดปัตตานีตามทัศนะของบุคลากรในโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สามารถ โสภาเวทย์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทัศนะของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สุนทร สุวัชรชัยติวงศ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในภาพ รวมอยู่ในระดับมาก ศรีสมร แป้งหอม (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อ การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่าระดับ การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในระดับมาก ทศนีย์ หมู่ คำ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษา

พบว่าความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับมุฮัมมัดฮิลมี อุซัน (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ผลจากวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีตามทัศนะของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางและกุ่มา วิเศษ (2548 : 131) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่างานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นภารกิจที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ,(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่3) พ.ศ.2553 หมวด 6 ได้ระบุให้สถานศึกษาทุกประเภทต้องดำเนินงานประกันคุณภาพ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานปกติ นอกจากนี้ในทศวรรษ 5 ปีต้องรองรับการประเมินจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดยะลาจึงต้องมีการดำเนินการต่อเนื่องซึ่งทั้งข้าราชการครูและผู้บริหารต้องร่วมกันดำเนินการทุกคน ทุกขั้นตอนในทุกภารกิจ รวมทั้งการมีการฝึกอบรม ประชุม ติดตามผลจากหน่วยเหนือเป็นประจำ ทำให้ผลการประเมินจากการตอบแบบสอบถามจึงออกมาในระดับมากนั่นเอง

3. ผลการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา พบว่าปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเชิงบวกในระดับสูงถึงสูงทั้งภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีสมร แป้งหอม(2545 : บทคัดย่อ)ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารงานมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทางบวกและอยู่ในระดับสูง ทศนีย์ หมูคำ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านชุมชน ด้านการเรียนการสอนและด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สุนีย์ ทองห่อ (2548 : 97-99) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสัลมาน สะบูดิง (2551 : (4))ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมา วิเศษ(2548 : 131)ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ทางปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดจันทบุรี เขต 2 โดยรวม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ใน 2 ข้อข้างต้นอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ประกอบกับปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมีการดำเนินงานอยู่เป็นประจำ ฉะนั้นการที่ผลการหาความสัมพันธ์ออกในลักษณะที่มีความสัมพันธ์กันไปในทางบวกและอยู่ในระดับค่อนข้างสูงถึงสูงย่อมเป็นเหตุผลที่มีความสมควรต่อกันแล้ว เนื่องจากดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน

4. ผลการค้นหาคำพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือโครงสร้างองค์การ เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีมและการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ โดยสามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้ร้อยละ 77.5% ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กำหนดไว้ว่าปัจจัยการบริหารอย่างน้อย 1 ตัวสามารถเป็นคำพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลาได้และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในในรูปคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน} = & .393 + .199 (\text{โครงสร้างองค์การ}) \\ & + .241 (\text{เทคโนโลยี}) + .199 (\text{ภาวะผู้นำ}) + .134 \\ & (\text{การทำงานเป็นทีม}) + .127 \\ & (\text{การติดต่อสื่อสาร}) \end{aligned}$$

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ สามารถอธิบายได้ดังนี้

ด้านโครงสร้างองค์การ สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสัลมาน สะบูดิง (2552 : 115) เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 พบว่าโครงสร้างองค์การ สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในและเกื้อหนุน เอื้อวงศ์ (2546 : 12) ที่ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยภายในที่ส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ด้านสภาพทางกายภาพ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านงบประมาณ

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ดั่งนั้น การจัดโครงสร้างองค์การ ถือว่าเป็นการวางแผนที่ดีขึ้นต้นก่อนที่จะมีการดำเนินการ โดยออกแบบโครงสร้างองค์การให้เป็นระบบเชื่อมโยงกันตลอดแนว เมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงจะจัดบุคลากรเข้าสู่โครงสร้างขององค์การ โดยมอบหมายภารกิจให้ตรงกับความรู้ ความสามารถสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุมน บริสุทธิ์(2541 : 160) ซึ่งศึกษากระบวนการบริหารของโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า การบริหารโรงเรียนในด้านการจัดครูเข้าสอนนั้น ให้เลือกตามความถนัดและความสนใจมากที่สุด นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนควรกระจายอำนาจการตัดสินใจในขอบเขตที่กำหนดและมีอิสระในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สอดคล้องกับผลการวิจัยของเมอร์เรย์ (Murray,1996 : 269 ; อ้างถึงในสมจิตี แก้วนาค, 2543 : 46) ซึ่งศึกษาศักยภาพของชุมชนออสเตรเลียต่อการใช้ระบบบริหารคุณภาพ TQM. ที่พบว่า การร่วมมือของทีมงานควรให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งการมอบอำนาจ บทบาทและมอบหมายความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม จะทำให้ชุมชนมีศักยภาพและโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้บุคลากรแต่ละคนได้ทำงานตามความชำนาญเฉพาะอย่าง

ด้านเทคโนโลยี สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา สอดคล้องกับสุนีย์ ทองหล่อ (2548 : 99) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารในส่วนปัจจัยย่อยแต่ละตัวแปรที่ร่วมกันส่งผลต่อการดำเนินการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต1อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือด้านภาวะผู้นำ ด้านเทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการเมือง ด้านสังคมและด้านงบประมาณ

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จของสถานศึกษานั้น เทคโนโลยีถือว่ามีสำคัญเป็นอย่างยิ่งประการหนึ่งในยุคปัจจุบัน หากสถานศึกษาใดมีเทคโนโลยีพร้อมย่อมได้เปรียบกว่าสถานศึกษาที่มีเทคโนโลยีไม่พร้อม ภารกิจที่เตรียมไว้อย่างได้

คุณภาพผลของงานย่อมมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การมีเทคโนโลยีช่วยในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ยังช่วยประหยัดเวลา มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันผู้ตอบแบบสอบถามจึงเห็นว่าเทคโนโลยีน่าจะเป็นตัวพยากรณ์ตัวหนึ่งของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน

ด้านภาวะผู้นำ สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสัลมาน สะบูดิง (2552 : 113) เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำสามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สุชาย จินะเสนา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากูเกีต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีจำนวน 7 ปัจจัย ได้แก่ ระบบคุณภาพและขอบข่ายความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ แรงจูงใจในการทำงาน การสื่อสาร ตำแหน่ง เพศและขนาดโรงเรียน และสอดคล้องกับสุนีย์ ทองห่อ (2548 : 99) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารในส่วนของปัจจัยย่อยแต่ละตัวแปรที่ร่วมกันส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านเทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการเมือง ด้านสังคม และด้านงบประมาณ

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ต้องเริ่มต้นจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอันดับแรก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้บริหารเป็นผู้นำจะทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 51) ที่กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่ทำให้การประกันคุณภาพภายในประสบผลสำเร็จ เพราะผู้บริหารเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินการร่วมกับแกนนำอื่นๆเพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน และประสานให้บุคลากรภายในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอกมาร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาระบบการประเมินตนเองของสถานศึกษาให้ผสมผสานกับการวางแผนการดำเนินงานและการปรับปรุง เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้เป็นระบบครบวงจร พร้อมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ด้านการทำงานเป็นทีม สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสัลมาน สะบูดิง (2552 : 113) เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 พบว่า การทำงานเป็นทีมสามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในและชาญวุฒิ เจริญจรรย์ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ พบว่า ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม และสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมาตรฐานด้านผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การทำงานไม่มีใครสามารถดำเนินการเพียงคนเดียวได้ เพราะงานมีเป็นจำนวนมากจึงต้องแบ่งกันทำที่เรียกว่าทำเป็นทีม การประกันคุณภาพการศึกษาภายในก็ถือว่าเป็นภารกิจหนึ่งในสถานศึกษา และเป็นภารกิจที่ใหญ่มากซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 51) ที่กล่าวว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ถือว่าเป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา มิใช่เป็นเรื่องของใครคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ และมีใช้ต่างคนต่างทำ แต่ต้องทำเป็นทีมร่วมกันเพราะงานราชการเป็นลักษณะวิ่งผลัดเหมือนวิ่ง 4 คูณ 100 ต้องส่งไม้เป็นทอดๆจนกว่าจะถึงเส้นชัยนั่นคือผู้บริหารลงนามหรือเขียนหนังสือ ลักษณะที่ส่งต่อจากเจ้าหน้าที่เจ้าของเรื่อง ส่งต่อหัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย รองหัวหน้าหน่วยงานและสุดท้ายที่หัวหน้าหน่วยงานจึงมีลักษณะของการทำงานเป็นทีม

ด้านการติดต่อสื่อสาร สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จของสถานศึกษานั้น หากผู้บริหารติดต่อสื่อสารไม่ดีหรือไม่เป็น ย่อมทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสูญเสียไปได้ เนื่องจากการสื่อสารเป็นวิธีการที่จะบอกเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้ผู้ฟังหรือคณะครูเข้าใจว่า จะต้องมีการดำเนินงานอย่างไร ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการ การกำกับติดตาม การประเมินผลสรุปและรายงานผลการดำเนินงานที่ปฏิบัติเสร็จสิ้นแล้ว หากผู้บริหารไม่สามารถสื่อสารหรือสื่อความหมายให้ได้ดี ภารกิจย่อมล้มเหลว เพราะผู้ปฏิบัติจะเกิดความไม่เข้าใจ จนลง สุดท้ายอาจจะปฏิบัติงานผิดพลาดหรือไม่ยอมปฏิบัติเลยก็เป็นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่าระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารจึงควรรักษามาตรฐานให้คงอยู่ต่อไป

1.2 จากผลการวิจัย พบว่าระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารจึงควรรักษามาตรฐานให้คงอยู่ต่อไป

1.3 ผลการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

พบว่าปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเชิงบวกในระดับค่อนข้างสูงถึงสูงทั้งภาพรวมและรายด้านผู้บริหารควรจะได้รักษาคุณภาพทั้งปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้คงอยู่ในระดับนี้ต่อไปหรือให้สูงขึ้น

1.4 ปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา คือโครงสร้างองค์การ เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีมและการติดต่อสื่อสาร ใน 5 ประการนี้ผู้บริหารควรดำเนินการให้มีมาตรฐานต่อไปและอีก 3 ประการได้แก่การจูงใจ การมีส่วนร่วมและทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ควรดำเนินการให้เกิดความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเจาะลึกเฉพาะด้านเรื่องปัจจัยการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา 8 ประการคือทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสาร การจูงใจ การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีมและโครงสร้างองค์การ และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน 8 ประการได้แก่การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสังกัดอื่นๆบ้าง เพื่อเป็นการเปรียบเทียบต่างสังกัดในมุมมองของครูและผู้บริหาร เช่น เทศบาล สำนักบริหารคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักส่งเสริมการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เหล่านี้เป็นต้น

2.3 ควรเจาะลึกใน 5 ประเด็นที่มีความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้แก่โครงสร้างองค์การ เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีมและการติดต่อสื่อสาร ส่วนอีก 3 ประการที่ไม่มีความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ได้แก่การจูงใจ การมีส่วนร่วมและทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- กำพล ฤทธิรักษา. (2545). “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- กุสุมา วิเศษ. (2548). “ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2546). “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. วิทยานิพนธ์ดุขศึกษบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คำรณ ศรีน้อย. (2549). การจัดการเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : ธรรมดาเพลส.
- จันทร์เพ็ญ กลัปดี. (2547). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี”. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- จำรัส นองมาก. (2544). ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชั้นนำรุ่งเรือง.
- เจษฎาวุฒิ พัวพันสวัสดิ์. (2546). “การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาจังหวัดกระบี่” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชาญวุฒิ เจริญเจริญ. (2548). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : ไทยเนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ : การประเมินและการประกัน. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์. (2549). **คู่มือพัฒนาบุคลากรภาพและกลยุทธ์การบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 6.

กรุงเทพฯ : สนุกอ่าน.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2547). **การมีส่วนร่วมหลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง**.

เชียงใหม่ : สิริลักษณ์การพิมพ์.

นินาวาลย์ ปานากาเซ็ง. (2551). “การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลามในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” วิทยานิพนธ์ ศีษาศาสตรดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เนตรพัฒนา ยาวีราข. (2546). **การจัดการสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : เซ็นทรัล เอ็กเซล.

ทองใบ สดขารี. (2548). **ภาวะผู้นำ : กลไกขับเคลื่อนองค์การแห่งการเรียนรู้**. อุบลราชธานี :

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ทัศนีย์ หมูคำ. (2547). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร”.

วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.

ธนิต ภูศิริ. (2546). “บทบาทของผู้บริหารด้านเทคโนโลยี” เอกสารประมวลสาระชุดวิชาการ
จัดการสถานศึกษา หน่วยที่ 13. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ธร สุนทรายุทธ. (2550). **การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : เนติกุลการ
พิมพ์.

ธวัช บุญยมนิ. (2550). **ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูป
การศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

บุตรี จารุโรจน์. (2549). **ภาวะผู้นำและการพัฒนาทีมงาน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

บุตรี จารุโรจน์และคณะ. (2549). **หลักการจัดการ Management a practical
introduction**. กรุงเทพฯ : แมคกรอฮิล.

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาเอกชน. (2551). (ออนไลน์). สืบค้นได้จาก [http :
//school.obec.go.th/bankudchiangmee/vicakan 7.htm](http://school.obec.go.th/bankudchiangmee/vicakan%207.htm) (5 สิงหาคม 2551).

ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์. (2546). **เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4.
ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2541). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พัชนี นนทศักดิ์และคณะ. (2549). **การจัดการสมัยใหม่ Modern Management**. 9ed
กรุงเทพฯ : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- เพ็ญศรี พิทักษ์ธรรม มัชฌิมาภิโร. (2545). **พฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ**. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคใต้.
- มงคล ภาธรธวานนท์. (2548). **“การวิเคราะห์โครงสร้างองค์การและกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ยอดนิยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร”** ปรินญาตุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (2549). **ข้อเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม**. ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- มารศรี สุธานี. (2545). **“การสร้างทีมงาน : กรณีสถานศึกษา”** บริหารการศึกษา มศว. (กันยายน-พฤศจิกายน), 34-41.
- มุตตอเหล็บ โต๊ะมูสอ. (2545). **“สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี”** วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มูฮัมหมัดอิลมี อุซัน. (2549). **“ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี”** วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2547). **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ**. กรุงเทพฯ : บัค พอยท์.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). **ภาวะผู้นำ**. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- _____. (2548). **พฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). **ประกันคุณภาพทุกคนทำได้ไม่ยาก**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วินัย ดิสงศ์. (2550). **การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคณาจารย์การศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธารอักษร.
- วิเชียร พันธุ์เครือบุตรและนำพิชญ์ ธรรมทิเวศน์. (2548). **“แนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศของผู้นำในการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงสาธารณสุข”**. (ออนไลน์). สืบค้นได้จาก [http : //www.educationresearch.bizhat.com/Best Practice-Leader](http://www.educationresearch.bizhat.com/Best-Practice-Leader). (1 กันยายน

2550).

- วิเชียร วงศ์คำจันทร์. (2550). ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพในยุคปฏิรูปการศึกษา. (ออนไลน์). [http : //school.obec.go.th/bankudchiangmee/vicakan](http://school.obec.go.th/bankudchiangmee/vicakan) 7.htm (15 พฤศจิกายน 2550).
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). การบริหารการศึกษา หลักการทฤษฎีหน้าที่ประเด็นและบทวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2550). การจัดการและพฤติกรรมองค์การ Management and Organizational Behavior. กรุงเทพฯ : วีระพิมพ์และไซเท็กซ์.
- ศรีสมร แป้งหอม. (2545). “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์”. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- सनาน ลิมป์เสวตกุล. (2548). ภาวะผู้นำ. ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2548). หลักการจัดการศึกษายุคใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภา.
- สถาบันวิจัยและพัฒนการเรียนรู้. (2546). เรียนรู้สู่..คุณภาพสถานศึกษา : เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการที่มพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในโครงการวิจัยและพัฒนการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและพัฒนการเรียนรู้.
- สมาน เพชรนาวา. (2549). “การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5” . วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- สมคิด บางโม. (2550). องค์การและการจัดการองค์การ. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- สมจิตร แก้วนาค. (2543). “การพัฒนาและศึกษาความเป็นไปได้ของระบบประกันคุณภาพการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมของกองทัพอากาศ”. ปริญญาโท การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมถวิล กำแหงมิตร. (2546). “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนแกนนำประกันคุณภาพการศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- สมพันธ์ เตชะอธิกและคณะ. (2547). ศัพทพัฒนาเพื่อชุมชนและสังคม. ขอนแก่น : ขอนแก่นการพิมพ์.
- สมยศ นาวิการ. (2546). การบริหารและพฤติกรรมองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตะวันออก.

- สมโภชน์ หลักฐาน. (2548). การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกระบวนการมีส่วนร่วม. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- สมिता บุญวาศ. (2546). เทคโนโลยีการศึกษา. ธนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สามารถ โสภณเวทย์. (2549). “การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตาม ทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคายเขต 1 “. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1. (2549). รายงานผลการตรวจสอบและทบทวน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประจำปี 2549. ยะลา : ยะลาการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). การพัฒนาระบบการประเมินตนเอง เล่ม 5. กรุงเทพฯ : จี เอ็น ที.
- . (2545). รายงานการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). แนวทางการประเมินตามสภาพที่แท้จริง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- . (2543). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการ ประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2542). คุณภาพโรงเรียนเอกชนที่พึงประสงค์. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2544). แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปและส่งเสริม การศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
- . (2545). รายงานการวิจัย เรื่องปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการจัดการศึกษาเอกชนใน ทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ ; สำนักงาน.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2544 ก). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา : กรอบและแนวทางการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- . (2544 ข). แนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2544 ค). แนวทางการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). ชุดฝึกอบรมผู้นำชุมชน : ประมวลสาระ. กรุงเทพฯ : แอล.ที.เพรส.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). **แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุชา พงศ์ถาวรภิญโญและคณะ. (2548). **หลักการสื่อสารองค์การ Principles of Organization Communication**. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุชาย จินะเสนา. (2548). “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากู้เก็ด” . วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- สุนีย์ ทองห่อ. (2548). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1” . วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- สุนัน บริสุทธิ. (2541). **การศึกษากระบวนการบริหารโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2549). **ก้าวเข้าสู่การเลื่อนวิทยฐานะครู**. กรุงเทพฯ : ภาคพิมพ์.
- . (2549). **ก้าวเข้าสู่การเลื่อนวิทยฐานะผู้บริหารสถานศึกษา, ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์**. กรุงเทพฯ : อี เค บั๊คส์.
- สุนทร สุวัชรชัยติวงศ์. (2549). “การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4” .
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- อภิรักษ์ บินมามะ. (2545). “การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาสที่พร้อมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก” .
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ภาษาอังกฤษ

- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. 5 th ed. New York : Harper Collins Publishers, Inc.
- Hinkle,D.E., Wiersma, W and Jurs,S.D. (1982). **Basic Behavioral Statistics**. Boston : Houghton Mifflin Company.
- Hodge B.J. and Anthony, William P. (1990). **Organization Theory**. 4 th ed. Boston : Allyn and Bacon.

Kerlinger, F.N. (1986). **Foundation of Behavioral Research**. United States of America : Hort, Rinehart and Winson, Inc.

Marchal, Mason Lind. (1990). **Statistics : An Introduction**. 3 rd ed. Florida : Harcourt Brace Jovanovich, Inc.

Yamane, Taro. (1973). **Statistics : An Introductory analysis**. 3 rd ed. New York : Harper & Row.

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นายสุเทพ มโนภักดี

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนงสตาอินทร์

อำเภอบ้านนงสตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) จาก

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2. นายดุสิต ณ สุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนนิบงชุมพล

อำเภอเมืองยะลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) จาก

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3. นายวิโรจน์ เกิดศิริรักษ์

ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพร่อน

อำเภอเมืองยะลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) จาก

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ภาคผนวก ข
สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรของโรวินELLI และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978 : 34-37 ; อ้างถึงในบุญเชิด ภิญโญนนต พงษ์, 2527 : 6)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับประเด็นหลัก
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยใช้สูตร (Cronbach, 1990 : 204)

$$\alpha_k = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S^2_{Items}}{S^2_{Total}} \right]$$

เมื่อ α_k แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 $\sum S^2_{Items}$ แทน ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อคำถามแต่ละข้อ
 S^2_{Total} แทน ความแปรปรวนของคะแนนข้อคำถามทั้งหมด
 K แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{จำนวนของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 126-

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูล

2.3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 79)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนข้อมูล

2.4 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

2.4.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Simple Correlation) ใช้สูตร (Pearson ; อ่างถึงใน ล้วนสายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 243 -246)

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนชุด X

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนชุด Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลัง 2

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลัง 2

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y

N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.4.2 ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ใช้การทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้สูตรดังนี้ (อ่างถึงในชูศรี วงศ์รัตน์, 2550 : 315)

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

เมื่อ r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้

N แทน จำนวนข้อมูลหรือจำนวนคน

2.4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficient)
โดยใช้สูตร ดังนี้ (อ้างถึงในชูศรี วงศ์รัตน์, 2550 : 335)

$$R_{12...k-y} = \beta_1 r_{y1} + \beta_2 r_{y2} + \dots + \beta_k r_{yk}$$

เมื่อ $R_{12...k-y}$ แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวเกณฑ์ (y) กับตัว
พยากรณ์ (1), (2), (3).....(k)

r_{yk} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวเกณฑ์ (y) กับ
ตัว

พยากรณ์ (k)

β_k แทน ค่า Beta Weight ตัวที่ k หรือค่าสัมประสิทธิ์ของตัวที่ (k)

2.4.4 แบบทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
(R) ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้สูตรดังนี้ (อ้างถึงในชูศรี วงศ์รัตน์, 2550 : 335)

$$F = \left(\frac{R^2}{1-R^2} \right) \left(\frac{N-K-1}{K} \right)$$

โดยมี $df_1 = k$

$df_2 = N-K-1$

เมื่อ F แทน การแจกแจงของค่า F

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

N แทน จำนวนสิ่งที่ศึกษา

K แทน จำนวนตัวพยากรณ์

2.4.5 สร้างสมการพยากรณ์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดี โดยการวิเคราะห์การ
ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีแบบขั้นบันได (Stepwise Method) ซึ่ง
สมการพยากรณ์มีลักษณะ ดังนี้ (Kerlinger, 1986 : 56)

รูปแบบของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + \dots + b_k x_k$$

เมื่อ	Y'	แทน	คะแนนพยากรณ์ของตัวเกณฑ์ (ตัวแปรตาม)
	a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
	$b_1 b_2 \dots b_k$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ
	$x_1 x_2 \dots x_k$	แทน	คะแนนของตัวพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ) ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ
	K	แทน	จำนวนตัวพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ)

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

สมศักดิ์ ด้านเดชา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามผู้อำนวยการโรงเรียนและครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลาเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานในระบบการประกันคุณภาพภายใน
2. แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 4 ตอนคือ
 - 2.1 ตอนที่ 1 ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
 - 2.2 ตอนที่ 2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของท่านจะทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์และเชื่อถือได้ ดังนั้น กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง
4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของท่านแต่ประการใด
5. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับและนำผลใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น
6. ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะมีส่วนช่วยทำให้ได้ข้อมูลประกอบการพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรม และระดับการดำเนินงานที่ สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ระดับพฤติกรรม

5	หมายถึง	พฤติกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	พฤติกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	พฤติกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	พฤติกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	พฤติกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับการดำเนินงาน

5	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

		ระดับพฤติกรรม
--	--	---------------

ข้อที่	ปัจจัยการบริหาร	5	4	3	2	1
1	ภาวะผู้นำ ผู้บริหารใช้ความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการ					
2	ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
3	ผู้บริหารสามารถกำหนดภาพในอนาคตและแนวทางแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี					
4	ผู้บริหารสร้างสรรค์ผลงานให้ปรากฏต่อสายตาเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ					
5	ผู้บริหารสามารถประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆได้เป็นอย่างดี					
6	ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ					
7	ผู้บริหารใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน					
8	ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					

ข้อที่	ปัจจัยการบริหาร	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
9	ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารจัดอาคารสถานที่ที่มีความพร้อมต่อการเรียนการสอน					
10	ผู้บริหารจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน					
11	ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความร่มรื่น สวยงาม สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้					
12	ผู้บริหารจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
13	ผู้บริหารจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี					
14	ผู้บริหารจัดทำแผนการใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน					
15	ผู้บริหารจัดให้มีการใช้งบประมาณตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ					
16	ผู้บริหารจัดให้มีการตรวจสอบและรายงานด้านการเงินอย่าง					

	เป็นระบบและต่อเนื่อง					
17	การจูงใจ ผู้บริหารสร้างจุดมุ่งหมายในการทำงานที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม					
18	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะต่างๆเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญในตัวบุคลากร					
19	ผู้บริหารให้ความสนในบุคลากรเป็นรายบุคคล					
20	ผู้บริหารจัดให้มีระบบสวัสดิการ สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร					
21	ผู้บริหารจัดระบบงานที่ดีเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการทำงาน					
22	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถของบุคลากร					
23	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เอื้อและส่งเสริมการปฏิบัติงาน					
24	ผู้บริหารได้จัดเตรียมความพร้อมในเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน					
25	การมีส่วนร่วม ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรผู้เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
26	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากร ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับผลประโยชน์					
27	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรตัดสินใจได้อย่างอิสระ					

ข้อที่	ปัจจัยการบริหาร	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
28	ผู้บริหารใช้เทคนิคการตัดสินใจโดยกระบวนการกลุ่ม					
29	ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจให้บุคลากรแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยมีผู้บริหารคอยให้ความช่วยเหลือ					
30	ผู้บริหารให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชยเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของผลงาน					
31	การติดต่อสื่อสาร ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร					
32	ผู้บริหารใช้เทคนิคและสื่อหลายๆทางเพื่อให้บุคลากรได้รับ					

	ข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน					
33	ผู้บริหารใช้ภาษาที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย					
34	ผู้บริหารใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความสนใจและความเข้าใจตรงกัน					
35	ผู้บริหารสื่อความหมายโดยไร้เหตุผล					
36	ผู้บริหารมีการดำเนินงานที่ได้พูด					
	การทำงานเป็นทีม					
37	ผู้บริหารสร้างความเชื่อถือและแรงจูงใจในทีมงาน					
38	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหา					
39	ผู้บริหารมีการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของทีมงานอย่างต่อเนื่อง					
40	ผู้บริหารเสริมสร้างความกระตือรือร้นให้ทีมงาน					
41	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศของความไว้วางใจให้กับสมาชิกทีมงาน					
42	ผู้บริหารมอบหมายและมอบอำนาจให้สมาชิกทำงานของตนเองให้สำเร็จ					
43	ผู้บริหารให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชยเพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ					
	โครงสร้างองค์การ					
44	ผู้บริหารจัดโครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่น มีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ					
45	ผู้บริหารจัดให้มีสายการบังคับบัญชาที่สั้นทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร					
46	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการประสานงานอย่างทั่วถึงระหว่างฝ่าย/กลุ่มต่างๆในโรงเรียน					

ข้อที่	ปัจจัยการบริหาร	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
	โครงสร้างองค์การ (ต่อ)					
47	ผู้บริหารจัดบุคลากรสอดคล้องกับความรู้ความสามารถ					
48	ผู้บริหารจัดกระบวนการดำเนินงานเชิงบูรณาการเพื่อการใช้					

	ทรัพยากรร่วมกัน					
49	เทคโนโลยี ผู้บริหารทำการศึกษานโยบายที่จะนำมาใช้					
50	ผู้บริหารจัดให้มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับงานที่จะนำมาใช้					
51	ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยี					
52	ผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีต่างๆที่นำเข้ามาใช้ในงาน					
53	ผู้บริหารมีการติดตาม ประเมินผลการใช้งานเพื่อจัดหาเทคโนโลยีต่างๆให้สอดคล้องกับความต้องการในการใช้งานต่อไป					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพ
ความเป็นจริงมากที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5	หมายถึง	มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ระดับการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
1	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตามให้ความเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา					
4	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะบุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา					
5	ผู้บริหารจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา					
6	การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้					
7	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้					
8	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้					
9	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน					
10	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและท้องถิ่น					
11	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
12	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
13	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ					
14	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพ					

	ความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม					
15	ผู้บริหารกำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ					

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ระดับการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
16	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ต่อ) ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและ ผู้เรียนอย่างชัดเจน					
17	ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างชัดเจน					
18	ผู้บริหารมีการกำหนดการจัดสรรงบประมาณและการใช้ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ					
19	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม วางแผนการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
20	ผู้บริหารจัดให้มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา					
21	ผู้บริหารจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่บุคลากร เพื่อให้การ ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
22	ผู้บริหารได้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
23	การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงานตรวจสอบและทบทวน คุณภาพการศึกษา					
24	ผู้บริหารกำหนดวิธี/มาตรฐานที่ใช้ในการตรวจสอบและทบทวน คุณภาพการศึกษา					
25	ผู้บริหารกำหนดให้คณะบุคคลดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน คุณภาพ ะรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					

26	ผู้บริหารจัดให้มีการสรุปผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาเพื่อเทียบเคียงกับสิ่งที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
27	ผู้บริหารมีการนำผลการดำเนินงานไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป					
28	การประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจัดให้ผู้เรียนในทุกระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่พึงประสงค์					

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ระดับการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
29	ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินด้วยเครื่องมือที่มาตรฐาน					
30	ผู้บริหารจัดให้มีการรายงานผลการประเมินอย่างชัดเจน เข้าใจง่ายและเชื่อถือได้					
31	ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
32	การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ผู้บริหารมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีที่มีการระบุความสำเร็จตามเป้าหมายในแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา					
33	ผู้บริหารกำหนดให้มีการระบุหลักฐาน ข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนไว้ในรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี					
34	ผู้บริหารจัดให้มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีภายในสถานศึกษา					
35	ผู้บริหารจัดให้มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน					
36	การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดระบบประกันคุณภาพ					

	ภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ					
37	ผู้บริหารมีการตรวจสอบ ติดตาม ทบทวนและประเมินผลการนำระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา					
38	ผู้บริหารมีการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา					
39	ผู้บริหารมีการนำระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง					

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่น

ค่าความเชื่อมั่น

ปัจจัยการบริหาร

1. ภาวะผู้นำ	.6811
2. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	.8390
3. การจูงใจ	.8836
4. การมีส่วนร่วม	.6697
5. การติดต่อสื่อสาร	.8461
6. การทำงานเป็นทีม	.8559
7. โครงสร้างองค์การ	.7464
8. เทคโนโลยี	.9258
รวมทุกด้าน	.9645

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

1. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	.8925
2. ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา	.8828
3. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	.8995
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	.9160
5. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	.8867
6. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	.8346
7. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	.8283
8. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	.9004
รวมทุกด้าน	.9756

ภาคผนวก จ
ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของ
แบบสอบถาม

ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	IC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	+3	1
2	+1	+1	+1	+3	1
3	+1	+1	+1	+3	1
4	+1	+1	+1	+3	1
5	+1	+1	+1	+3	1
6	+1	+1	+1	+3	1
7	+1	+1	+1	+3	1
8	+1	+1	+1	+3	1
9	+1	+1	+1	+3	1
10	+1	+1	+1	+3	1
11	+1	+1	+1	+3	1
12	+1	+1	+1	+3	1
13	+1	+1	+1	+3	1
14	+1	+1	+1	+3	1
15	+1	+1	+1	+3	1
16	+1	+1	+1	+3	1
17	+1	+1	+1	+3	1
18	+1	+1	+1	+3	1
19	+1	+1	+1	+3	1
20	+1	+1	+1	+3	1

21	+1	+1	+1	+3	1
22	+1	+1	+1	+3	1
23	+1	+1	+1	+3	1
24	+1	+1	+1	+3	1
25	+1	+1	+1	+3	1
26	+1	+1	+1	+3	1
27	+1	+1	+1	+3	1
28	+1	+1	+1	+3	1
29	+1	+1	+1	+3	1
30	+1	+1	+1	+3	1

ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	IC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
31	+1	+1	+1	+3	1
32	+1	+1	+1	+3	1
33	+1	+1	+1	+3	1
34	+1	+1	+1	+3	1
35	+1	+1	+1	+3	1
36	+1	+1	+1	+3	1
37	+1	+1	+1	+3	1
38	+1	+1	+1	+3	1
39	+1	+1	+1	+3	1
40	+1	+1	+1	+3	1
41	+1	+1	+1	+3	1
42	+1	+1	+1	+3	1
43	+1	+1	+1	+3	1
44	+1	+1	+1	+3	1
45	+1	+1	+1	+3	1

46	+1	+1	+1	+3	1
47	+1	+1	+1	+3	1
48	+1	+1	+1	+3	1
49	+1	+1	+1	+3	1
50	+1	+1	+1	+3	1
51	+1	+1	+1	+3	1
52	+1	+1	+1	+3	1
53	+1	+1	+1	+3	1

ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	IC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	+3	1
2	+1	+1	+1	+3	1
3	+1	+1	+1	+3	1
4	+1	+1	+1	+3	1
5	+1	+1	+1	+3	1
6	+1	+1	+1	+3	1
7	+1	+1	+1	+3	1
8	+1	+1	+1	+3	1
9	+1	+1	+1	+3	1
10	+1	+1	+1	+3	1

11	+1	+1	+1	+3	1
12	+1	+1	+1	+3	1
13	+1	+1	+1	+3	1
14	+1	+1	+1	+3	1
15	+1	+1	+1	+3	1
16	+1	+1	+1	+3	1
17	+1	+1	+1	+3	1
18	+1	+1	+1	+3	1
19	+1	+1	+1	+3	1
20	+1	+1	+1	+3	1
21	+1	+1	+1	+3	1
22	+1	+1	+1	+3	1
23	+1	+1	+1	+3	1
24	+1	+1	+1	+3	1
25	+1	+1	+1	+3	1
26	+1	+1	+1	+3	1
27	+1	+1	+1	+3	1
28	+1	+1	+1	+3	1
29	+1	+1	+1	+3	1
30	+1	+1	+1	+3	1

ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	IC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
31	+1	+1	+1	+3	1
32	+1	+1	+1	+3	1
33	+1	+1	+1	+3	1
34	+1	+1	+1	+3	1
35	+1	+1	+1	+3	1

36	+1	+1	+1	+3	1
37	+1	+1	+1	+3	1
38	+1	+1	+1	+3	1
39	+1	+1	+1	+3	1

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ฉ
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

นายสมศักดิ์ ด้านเดชา

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองคณบดีฝ่ายบริหาร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

หัวหน้าโครงการวิจัย